

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
DİSİPLİNLERARASI ÇEVRE SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

ULUSAL MEDYADA YAYINLANAN ÇEVRE SORUNLARI İLE
İLGİLİ HABERLERİN KELİME BULUTU YÖNTEMİ İLE
ANALİZİ: 2018 – 2022 YILLARI ARASI

FATMA NUR YILMAZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

DR. ÖĞRT. ÜYESİ EYLEM AYDEMİR ÇİL

SİNOP - 2024

TEZ KABUL

FATMA NUR YILMAZ tarafından hazırlanan “**Ulusal Medyada Yayınlanan Çevre Sorunları ile İlgili Haberlerin Kelime Bulutu Yöntemi ile Analizi: 2018 – 2022 yılları arası**” başlıklı bu çalışma, 12.06.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Doç. Dr. Mehtap BAYIR
Atatürk Üniversitesi / Ziraat Fakültesi

İmza

Üye

Dr. Öğrt. Üyesi Eylem Aydemir ÇİL

İmza

(Danışman)

Sinop Üniversitesi / Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi

Üye

Dr. Öğrt. Üyesi Hande USANMAZ
Sinop Üniversitesi / Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Fadime DİRİK

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Fatma Nur YILMAZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ULUSAL MEDYADA YAYINLANAN ÇEVRE SORUNLARI İLE İLGİLİ HABERLERİN KELİME BULUTU YÖNTEMİ İLE ANALİZİ: 2018 – 2022 YILLARI ARASI

FATMA NUR YILMAZ

SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
DİSİPLİNLERARASI ÇEVRE SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: DR. ÖĞRT. ÜYESİ EYLEM AYDEMİR ÇİL

Çevre canlıların hayatları boyunca karşılıklı etkileşimlerini sürdürdükleri, birbirlerinden etkilendikleri ortam olarak tanımlanabilir. Çevreyi canlılar olumlu ya da olumsuz anlamda etkileyebilmektedir. Pek çok platformda çevre sorunları tartışılmakta hem ulusal hem de uluslararası boyutta çözüm aranmaktadır. Bununla birlikte her gün ulusal ve uluslararası medyaya pek çok olumlu ve olumsuz haber yansımakta bilinçli bireylerce bu haberler irdelenmekte ve tartışılmaktadır. Kelime bulutu analizi son yıllarda sıklıkla kullanılan görselleştirme metodudur. Bu görselleştirme tekniğinde farklı alanlarda seçilen metinlerde kelimenin görünüm sıklığı yansır ve kelime boyutu kelimenin sıklığına göre değişir. Kelime bulutu içerisinde kümelenen kelimeler irdelenen konu hakkında en çok tekrarlanan kelimeleri vermektedir. Bu araştırmada 2018-2022 yılları içerisinde ulusal medyaya yansıyan çevre sorunları ile ilgili haberler arama motorunda taranmış ve kelime bulutu ile analiz edilmiştir. Analiz sonucuna göre olumsuz haberlerde en çok tekrar edilen kelimeler “su, hava, plastik, kirlilik, orman, maske, eldiven” iken; olumlu haberlerde “atık, çevre, dönüşüm, elektrik, iklim, tarım, depozito” kelimeleri öne çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Çevre; Çevre Sorunu; Kelime Bulutu; Ulusal Haber

Ocak 2024, 88 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

ANALYSIS OF NEWS ABOUT ENVIRONMENTAL PROBLEMS PUBLISHED IN THE NATIONAL MEDIA USING THE WORD CLOUD METHOD: BETWEEN 2018-2022

FATMA NUR YILMAZ

SUPERVISOR: DR. EYLEM AYDEMİR ÇİL

The environment can be defined as the environment in which living things interact and are influenced by each other throughout their lives. Living things can influence the environment positively or negatively. Environmental problems are discussed on many platforms and solutions are sought both nationally and internationally. In addition, many positive and negative news stories are reflected in the national and international media every day and are examined and discussed by conscious people. Word cloud analysis is a visualization method that has been widely used in recent years. In this visualization technique, the frequency of occurrence of the word in selected texts in different areas is reflected and the word size changes according to the frequency of the word. The words grouped in the word cloud contain the most frequently repeated words on the topic under study. In this research, news about environmental problems reflected in the national media between 2018 and 2022 were scanned in the search engine and analyzed using Word Cloud. According to the analysis results, the most repeated words in negative news were "water, air, plastic, pollution, forest, mask, gloves", the words "waste, environment, transformation, electricity, climate, agriculture, deposit" came to the fore in positive news.

KEYWORDS: Environment; Environmental Problem; Word Cloud; National News

January 2024, 88 Page

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, faydalı olabilmek adına elinden geleni yapan danışmanım Dr. Öğrt. Üyesi Eylem AYDEMİR ÇİL'e, tezimi tamamlamama sağladığı rehberlik, destek ve yönlendirmeleri için saygıdeğer hocam Prof. Dr. Demet KOCATEPE' ye teşekkürlerimi sunarım. Sizlerin desteği olmadan bu çalışmayı başarmak mümkün olmazdı. Ayrıca çalışmalarımın her aşamasında maddi, manevi yardım ve desteklerinin yanı sıra, göstermiş oldukları sabır ve anlayıştan dolayı sevgili eşim Özge YILMAZ ve oğlum Ayaz YILMAZ' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Fatma Nur YILMAZ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ KABUL	i
ETİK BEYANI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	2
2.1. Çevre Nedir?	2
2.2. Çevre Sorunları	2
2.3. Kyoto Protokolü.....	4
3. TÜRKİYE’DE YAŞANAN ÇEVRE SORUNLARI	5
4. KELİME BULUTU ANALİZİ	7
5. ARAŞTIRMA.....	8
5.1. Çalışmanın Amacı.....	8
5.2. Çalışmanın Yöntemi	8
6. BULGULAR.....	16
6.1. 2018 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri	16
6.2. 2019 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri	27
6.3. 2020 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri	37
6.4. 2021 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri	48
6.5. 2022 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri	59
7. ARAŞTIRMA SINIRLILIKLARI	71
8. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	72

KAYNAKLAR	75
ÖZGEÇMİŞ	

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 5.1 Haber kaynaklarının internet adresleri	9
Tablo 6.1 2018 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 296 farklı sözcük ve frekansları	16
Tablo 6.2 2018 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 353 farklı sözcük ve frekansları	21
Tablo 6.3 2019 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 322 farklı sözcük ve frekansları	27
Tablo 6.4 2019 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 326 farklı sözcük ve frekansları	32
Tablo 6.5 2020 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 290 farklı sözcük ve frekansları	37
Tablo 6.6 2020 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 410 farklı sözcük ve frekansları	42
Tablo 6.7 2021 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 256 farklı sözcük ve frekansları	48
Tablo 6.8 2021 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 409 farklı sözcük ve frekansları	53
Tablo 6.9 2022 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 302 farklı sözcük ve frekansları	59
Tablo 6.10 2022 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 422 farklı sözcük ve frekansları.....	64

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 6.1. İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2018 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu	20
Şekil 6.2 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2018 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu	26
Şekil 6.3 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2019 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu.	31
Şekil 6.4 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2019 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu	36
Şekil 6.5 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2020 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu	41
Şekil 6.6 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2020 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu	47
Şekil 6.7 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2021 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu	52
Şekil 6.8 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2021 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu	58
Şekil 6.9 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2022 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu	63
Şekil 6.10 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2022 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu	69

1. GİRİŞ

Son yıllarda çevre kirliliği dünya çapında ciddi endişelere yol açan bir konu haline gelmiştir. Çevre kirliliğinin sadece bir ülke ya da bir bölge özelinde değil, küresel ölçekte değerlendirilmesi gerekmektedir. Yaşanan iklim değişikliklerinin, sık sık meydana gelen doğal afetlerin, asit yağmurlarının, ozon tabakasının delinmesinin, su kalitesinin düşmesinin, erozyonun, ormansızlaşmanın, çölleşmenin, kutup bölgelerinde buzulların hızla erimesinin ve daha birçok çevre sorununun nedenleri arasında hızlı nüfus artışı, teknolojik gelişmeler, ülkelerin doğal kaynaklarını tahrip eden kirlenmeler ve özellikle atmosfere bırakılan zehirli gazların etkilerinin olduğu söylenebilmektedir.

Çevre sorunlarına karşı toplumda yaşayan bireylerin üzerlerine düşen görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri bu konuda bilinçlendirilmeleri ve eğitilmelerinin önemli bir husus olduğu ortadadır. Çevre bilincinin çocuk yaşlardan itibaren bireylere kazandırılması gerekir. Bu bilincin oluşmasında aile, okullarda verilen eğitim ve medya oldukça önemlidir.

Günümüzde bilgi akışının temel bir kaynağı olan medyanın çevre eğitimindeki rolü çok önemlidir. Medyanın çevre konularına yaklaşımı, toplumun çevre sorunlarına karşı olan algısını önemli ölçüde etkileyebilir. Çevre sorunlarının varlığı ve boyutu konusunda, medya aracılığıyla daha geniş kesimler bilgilendirilebilir. Vatandaşların çevre konusundaki bilgisini ve farkındalığını artırmak, çevre koruma çalışmalarının desteklenmesine katkı sağlayacaktır. İnsanların daha sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşamaları için etkili çevre koruma politikalarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu tez, 2018 ile 2022 yılları arasında Türkiye'deki ulusal medyada yayınlanan çevre sorunlarıyla ilgili olumlu ve olumsuz haberlerin kapsamını ve içeriğini analiz etmek için kelime bulutu yöntemini kullanacaktır. Kelime bulutu yöntemi, metin verilerindeki kelime sıklıklarını görselleştiren bir tekniktir ve son yıllarda bir metnin anahtar kavramlarını belirlemek amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Kelime bulutu yöntemi, söz konusu yıllarda ulusal medyada çevre sorunlarıyla ilgili yapılan olumlu ve olumsuz haberlerde hangi konuların öne çıktığını ve hangi kavramların sıklıkla kullanıldığını belirlememize yardımcı olacaktır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Çevre Nedir?

Çevre Türkçe bir sözcüktür. *Çevre* sözcüğü, ortam, kenar, etraf, civar, mıntıka, bölge, durum veya çember anlamlarda kullanılmaktadır. *Çevresel*, çevre ile çevreleyen koşullarla ilgili olan anlamı taşımaktadır (Kaypak, 2013).

5909 sayılı çevre kanunun 2. Maddesine göre “Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortam olarak tanımlanmaktadır (Resmî Gazete 1983). Bunun dışında çeşitli çevre tanımları yapılmıştır. Keleş ve Harmancı (1993), çevreyi; insanlara ve diğer canlılara aniden veya zaman içerisinde doğrudan veya dolaylı etkileri olabilen biyolojik, fiziksel, kimyasal ve toplumsal unsurların belli bir zamandaki toplamı olarak ifade etmektedirler. Ertürk (1994), çevreyi, içerisinde tüm canlıların yaşadığı ve ilişkilerini sürdürdüğü dış ortam olarak değerlendirmektedir. Yiğit ve Bayraktar (2006) ise çevreyi; tüm canlıların yaşamları boyunca birbirleriyle ilişkilerini sürdürdükleri, karşılıklı etkileşimde oldukları biyolojik, fiziksel, toplumsal, ekonomik ve kültürel ortamlar olarak tanımlamışlardır.

2.2. Çevre Sorunları

İnsanoğlu tarih boyunca kötü çevre koşullarıyla karşı karşıya kalmış, ancak çevre sorunları sanayileşme ve kentleşmeyle birlikte daha yaygın ve belirgin hale gelmiştir. Hava ve su kirliliğine ilişkin endişeler; çevre bilimcilerin, aktivistlerin ve politikacıların çabaları sayesinde toprak erozyonu, pestisit kirliliği, ormansızlaşma, azalan hayvan popülasyonları ve türleri vb. gibi problemleri de kapsamıştır. Bu çeşitli endişelerin sonucunda Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 1970 Dünya Günü ve ardından Stockholm'deki 1972 Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı, “çevre kalitesini” önemli bir uluslararası sorun haline getirmiştir (Dunlap vd., 1993; Frank vd., 2000).

Çevre sorunları, çeşitli insan faaliyetleri sebebiyle çevresel değerlerin zarar görmesi sonucunda ortaya çıkmışlardır. Çevre sorunu, hava, su ve toprağın zamanla niteliğinin bozularak yaşanabilirliğini yitirmesi, yaşam ortamları değiştiği, insan gereksinimleri uğruna aşırı tüketildiği için bitki ve hayvan topluluklarının yok olma tehlikesiyle yüz yüze gelme sorunudur (Kaypak 2013). Çevre kirliliği ise, çevrede meydana gelen ve canlıların

sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkidir (Çevre Kanunu md. 2).

Küresel çevre sorunları, küresel çevre içinde dışsallıkları en fazla olan ve gelecek nesilleri de etkileyebilecek zararlara yol açan sorunlar olarak, piyasa çözümleri veya ülkelerin kendi çabaları ile çözümlenecek sınırı çoktan aşmıştır (Kaypak, 2013).

Çevre psikolojisinde, çevresel kaliteyle ilgili insan faaliyetleri etkili olduğundan, çevre sorunları olarak adlandırılan olayların ve bunları etkileyebilecek davranışların sistematik bir tanımı geliştirilmiştir. Bunlar: (1) çevre estetiği ve yaşam kalitesi, (2) fiziksel sağlık ve insan türünün bu gezegende hayatta kalması ve (3) mevcut yenilenemeyen kaynakların verimli kullanımı, bakımı ve korunmasıyla ilgili endişeler (Cone ve Hayes, 1980).

Dünyanın geleceğini tehdit eden en önemli küresel çevre sorunları arasında; asit yağmurları, küresel iklim değişikliği, ozon tabakasındaki incelme, küresel ısınma vb. sayılmaktadır iklim değişikliğinin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği (Arıkan, 2006). Özellikle 20. yüzyıldan itibaren tartışılmaya başlanan çevre sorunları 21. yüzyıldan itibaren katlanarak olarak artarak devam etmektedir. Toplumlar, teknolojik ve ekonomik ilerlemeler, refah artışları gibi hedefler gözetirken çevreyle ilgili yaşanan problemler göz ardı edilmiştir. Ancak 1970'li yıllardan itibaren alarm veren küresel ısınma, iklim değişikliği gibi çevresel sorunlar ulusal ve ulus-üstü çözüm önerileri ve iş birliği gerekliliğini gündeme getirmiştir (Ağacan 2014). Dünya Sağlık Örgütü (WHO), çevre kaynaklı ölümlerin en büyük nedenini hava kirliliği olarak belirtmektedir. Her yıl yedi milyon erken ölümden 4,3 milyonunun iç mekân hava kirliliğinden ve 3 milyonunun dış ortam kirliliğinden olduğu tahmin edilmektedir (WHO 2016).

Dünya üzerindeki pek çok otoritenin bir araya gelerek, ortak kullanımlarındaki çevre üzerine politika üretmeleri gereksinimi bu sürecin bir sonucu olmaktadır. Ancak küresel çevre politikalarının başarıya ulaşması için gerekli koşullara uygun ortam henüz oluşturulabilmiş değildir (Kaypak, 2013).

Küresel ısınma sıcaklık ile birlikte sistematik olarak artmaktadır. Dünyadaki iklim değişikliğinin en temel sebebi küresel ısınmadır. Gülgün vd. (2008). Gülgün vd. (2008) yaptıkları çalışmada dünyada yaşanan başlıca çevre sorunlarını şu şekilde sıralamışlardır; küresel ısınma (%44,53), hava kirliliği (%14,53), ozon tabasının incelmeye (%13,65), doğal kaynakların tükenmesi (%8,81), su kirliliği (%4,84), ses kirliliği (%3,52),

radioaktif kirlilik (%3,08), katı atık bertarafı (%2,64), toprak kirliliği ve tarım arazilerinin azalması (%2,20), çarpık kentleşme (%2,20).

İnsanların varlığının ve faaliyetlerinin doğa üzerindeki etkileri, doğal kaynakların aşırı tüketilmesi ve yapay gübre kullanımı da dahil olmak üzere arazi kullanımında dramatik değişikliklere yol açarak doğal çevrenin bozulmasına neden olmaktadır De Jonge vd. (2002). Earth Org. (2024) 2024 yılının en büyük çevre sorunları; fosil yakıt kullanımına bağlı olarak küresel ısınma, ormansızlaşma, hava kirliliği, kötü yönetim, gıda atıkları, biyoçeşitlilik kaybı, eriyen buzullar ve deniz seviyelerinde artış, okyanus asidifikasyonu, tarım, gıda ve su güvensizliği, plastik kirliliği, hızlı moda ve tekstil atıkları, aşırı avlanma, kobalt madenciliği, toprak kayıpları olarak görülmektedir.

Ekonomik büyüme ve yaşam standartlarının iyileştirilmesi, çevresel bozulmaya rağmen gerçekleştirilmektedir. İnsani gelişme ile çevre arasındaki en önemli değiş-tokuşlardan biri artan karbondioksit (CO₂) emisyonlarıdır. Küresel olarak artık her yıl 36 milyar tondan fazla emisyon yayıldığı bilinmektedir (Anonim, 2024a).

Günümüzün çevresel baskı gruplarının birçoğu yüzyılın başından kalmadır ve çevreyi koruyan mevzuatın önemli bir kısmı 1940'lı ve 1950'li yıllardan kalmadır (Lowe ve Morrison, 1984). Kimber ve Richardson'un (1974) belirttiği gibi yeni olan, bir yanda soruna hem mecazi hem de kelimenin tam anlamıyla küresel yaklaşım, diğer yanda konuların kitle iletişim araçları tarafından popülerleştirilmesidir.

Çevre ile ilgili yapılan haberlerin halkı etkileme oranı ile ilgili yapılan bir çalışmada; genel olarak çevre haberlerinin dramatik ve belirsiz olma eğiliminde olduğunu ve halkın topluluklarda var olan riskleri anlamasına yardımcı olacak çok az bilgi içerdiğini belirtmektedir (Major ve Atwood, 2004).

2.3. Kyoto Protokolü

İklim değişikliği konusuna duyulan uluslararası kaygılar, 1997'de müzakere edilen ve sanayileşmiş ülkeler için 2008-12 taahhüt döneminde ulaşılması gereken emisyon hedeflerini içeren, yasal olarak bağlayıcı Kyoto Protokolü'nün ortaya çıkmasına neden olmuştur (Böhringer, 2003). Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) nin ilk uygulama anlaşması niteliğinde olan Kyoto Protokolü, 1997 yılında kabul edilmiş olup, 2005'te yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz Protokole 2009 yılında taraf

olmuştur. Türkiye, Kyoto Protokolü'nün kabul edildiği 1997 yılında henüz BMİDÇS' ne taraf olmadığı için sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım veya sınırlama yükümlülüklerinin tanımlandığı Protokol'ün Ek-B listesine dahil edilmemiştir. Bu nedenle ülkemizin, Kyoto Protokolü kapsamında sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım veya sınırlama taahhüdü bulunmamaktadır (Anonim, 2023).

Her alandan bilim insanları çevre ve çevrecilik düşüncesine katkı sağlamaya ve insanları çevrenin sahibi değil bir parçası olduklarını anlamalarını sağlamaya çalışmaktadır. Ekolojik dengenin sürdürülebilirliğinin sağlanması bu denklemin korunmasına bağlıdır. Bu denklemin çözümü ise çevrenin korunması fikrinin ve çevreci akımların anlaşılması ile sağlanır (Kayaer, 2013).

Çevre sorunlarının birçoğuna insanların yaşam biçimleri, sahip oldukları değer yargıları ve davranışlarının neden olduğu dikkate alınacak olursa, çevre sorunlarının önlenmesinde günümüz insanının doğaya bakış açısını değiştirecek, değerlerini ve davranışlarını biçimlendirecek bir eğitim anlayışının oluşması büyük önem taşımaktadır Gökçe vd. (2007).

3. TÜRKİYE'DE YAŞANAN ÇEVRE SORUNLARI

Türkiye fiziki ve biyolojik çevre açısından genel olarak sürdürülebilir olmayan bir gelişme seyri içerisinde. Çevre sorunları kırsal ve kentsel kesimde farklı özellikte meydana gelmektedir. Kentlerde genel olarak; gürültü kirliliği, görüntü kirliliği, hava kirliliği, ulaşım sorunu, gecekondulaşma, doğal alanların yok olması gibi konularda yoğunlaşan çevre sorunları, kırsal kesimde; özellikle tarım topraklarının amaç dışı kullanımı ve yok olması, gıda güvenliği tehlikesi, insan sağlığını tehlikeye atabilecek düzeyde su ve toprak gibi temel yaşam maddelerinin kirlenmesi ve yok olması şeklinde ortaya çıkmaktadır (Davran, 2007).

Dünya genelinde çevre sorunlarının sıralanması farklı başlıklar altında ele alınmaktadır.

1. Nüfus Artışı ve Dağılımı

2. Enerji Kullanımı ve Hammadde Sorunu

3. Su ihtiyacı ve Çevre Kirlenmesi
4. Toprağın Kullanımı ve Erozyon Sorunu
5. Arazi Kullanım Alanlarının Dağılımı ve Kapasiteleri
6. Nükleer Enerji Kullanımı ve Sorunları
7. Doğal Kaynakların Korunması (Akın, 2007)

Demirbaş vd. (2004) Türkiye’deki karbon emülsiyonunun şehirlerin enerji tüketimine bağlı olarak arttığına değinmektedir. 1990-2000 yılları arasında kömür ve kömür ürünleri kaynaklı enerjiye bağlı olarak CO₂ emülsiyon hafif bir düşüş gösterirken aynı tarih aralığında petrol ve doğalgaz kaynaklı emülsiyonlar artmıştır. Kaygusuz (2009) Türkiye’de enerji tüketimi ile birlikte karbondioksit emülsiyonun arttığını 2004 yılında 193 milyon tona ulaştığını belirtmektedir.

Karbondioksit ve karbon monoksit küresel ısınmaya neden olan başlıca sera gazlarıdır ve dünya karbondioksit emülsiyonunun %30-40’ına neden olan kömür fosil yakıtlarlardır (Kaygusuz, 2009).

Gülgün vd. (2008) Türkiye’deki hava kirliliğinin nedenlerini değerlendirdikleri anket çalışmasında başlıca çevre sorunlarını şu şekilde sıralamışlardır; hava kirliliği (%22,22), çarpık kentleşme (%18,50), katı atık bertarafı (%14,97), küresel ısınma (%11,50), doğal kaynakların aşırı tüketilmesi (%9,69), ses kirliliği (%7,48), su kirliliği (%5,72), toprak kirliliği ve tarım arazilerinin azalması (%3,96), ozon tabasının incelmesi (%2,20), radyoaktif kirlilik (%1,76).

Çalışmaya katılanların %59,50’si toplumun çevre konusunda bilinçlendirilmesi gerektiğini ve eğitim programları ile çevre sorunlarının çözümlenebileceğini, %66,55’ i ise TV-Radyo programları ile halkın farkındalığının artırılabilceğini ifade etmişlerdir Gülgün vd. (2008).

Keser (2010) eğitimin bireylerin enerji, çevre ve bunlar arasındaki ilişkinin değerlendirilmesinde önemli bir rolü olduğunu vurgulamaktadır.

Dünyanın en büyük yirmi ekonomisinden biri olan Türkiye’ de şu an dinamik bir ekonomik büyüme seyri görülmektedir. Demir, krom, bakır, çinko ve kurşun cevher

yatakları, ham petrol, kömür ve kimyasal hammaddelerin çıkartılması, ülkenin ekonomik kalkınmasını ve doğal çevrenin işleyişini de etkiler niteliktedir Kulińska vd. (2019).

4. KELİME BULUTU ANALİZİ

En temel tanımı ile Etiket bulutu veya kelime bulutu Wikipedia’da, bir web sayfasında ya da web sitesinin tamamında yer alan kelimelerin bir bulut olarak görselleştirilmesiyle elde edilen görüntü olarak tanımlanmaktadır. Web 2.0’ın internete kazandırdığı yeniliklerden biridir. Temel amaç, sitedeki her bir içeriği etiketleyerek başkalarının bu içeriği bulmasını kolaylaştırmaktır. İlk olarak Flickr tarafından başlatılan etiket bulutu günümüzde bloglara, fotoğraflara ve forumlara uygulanmaktadır. Otomatik olarak yapılabildiği bildiği gibi manuel olarak ta oluşturulabilmektedir. Otomatik olarak oluşturulduğunda görselleştirme ilgili metin veya metin grubu içerisindeki kelimelerin tekrarlanma sıklığına oranlı olarak oluşturulur. Manuel oluşturulduğunda ise dikkat çekmesi istenilen kelimeler ya da etiketler daha vurgulayıcı ve daha büyük font ile yazılır. Site sahiplerinin etiket bulutunu kullanıcılara sunmasındaki en büyük sebep, kullanıcıların kendi yazılarını, fotoğraflarını dilediklerinde kategorize etmeleri ve kullanıcıların bu kategorileri kullanarak diğer kullanıcılara ulaşmalarıdır (Anonim, 2022). Kelime bulutları, sık kullanılan kelimelerin genel kompozisyonunun belirli bir bağlamda anlaşılmasını sağlamaktadır ve araştırmacıların verilerden çıkan temaları görsel olarak sunmalarına olanak tanımaktadır Williams vd. (2013). Verileri görselleştirmenin amacı ise estetik açıdan güzel kılmak değil, anlaşılır olmasını sağlamaktır. Görselleştirme, konu ile ilgilenen kişilere hızlı bir bilgilendirme sağlamaktadır Fronza vd. (2013). McNaught ve Lam (2010) kelime bulutunu, bir metinde birbiri ile ilişkili olan kelimelerin sıklık oranlarına göre vurgulandıktan sonra metnin özel bir şekilde görselleştirilmesi olarak ifade etmişlerdir. DePaolo ve Wilkinson (2014) ise kelime bulutunun, bir metnin verilerini grafiksel olarak göstermenin en popüler ve en eğlenceli yollarından birisi olduğunu belirtmişlerdir. Günümüzde kelime bulutu analizinin kullanıldığı çalışmaların sayısı da artmaya başlamıştır.

Kelime bulutu analizi uygulamalarına [Wordclouds](#), [WordArt](#), [Tagcrowd](#) gibi masaüstü uygulamalar ve online programlar kullanılabilmektedir. Söz konusu uygulamalar,

konunun uzmanı olmayan kullanıcılar tarafından da kullanılabilecek şekilde tasarlanmış kullanıcı dostu ara yüzlere sahiptir Viegas vd. (2009).

Kelime bulutu analizi çevresel konuların etkilerinin tespitinde farklı kullanılan bir yöntemdir. Kulevicz vd. (2020) sürdürülebilirlik raporlarının sosyal ve çevresel konulara etkisinin tespitinde; Choudhury vd. (2021) COVID-19'un çevre profesyonelleri ve çalışmaları üzerine etkisinin değerlendirilmesinde; Vrain ve Lovett (2020) çiftçilerin kirliliği azaltma önlemlerine ilişkin danışmanlık hizmeti alma algılarının değerlendirilmesinde; Sun vd. (2021) çevrimiçi şikayet verilerini kullanarak Shandong eyaletindeki hava kirliliğine halkın tepkisinin araştırılmasında; Sun ve Zhu (2019) dış mekan hava kirliliğine maruz kalma ve bunun insan sağlığına etkilerinin incelenmesinde kelime bulutu analizinden faydalanmışlardır. Bu literatürlerden yola çıkılarak planlanan bu tez çalışması kapsamında da 2018-2022 yılları arasında ulusal basında çıkan çevre ile ilgili haberler taranmış ve kelime bulutu analizi ile değerlendirilmiştir.

5. ARAŞTIRMA

5.1. Çalışmanın Amacı

Çevre sorunlarının ortaya çıkması, çevre sorunlarının önüne geçilmesi, oluşan problemlerin çözüme kavuşturulması hususunda her geçen gün duyarlılık artıyor olsa da sosyal medya ve ulusal basında her gün onlarca haber kamuoyuna yansımaktadır. Bu çalışmanın temel amacı; 2018- 2022 yılları içerisinde ulusal medyada çıkan çevre sorunu haberlerinin taranarak; sonuçların kelime bulutu analizi ile değerlendirilmesidir.

5.2. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmada kelime bulutu analizi için WordArt uygulaması kullanılmıştır. Bu uygulama kelime bulutu analizinin yapıldığı temel ve kullanışlı ara yüze sahip bir uygulamadır. Öncelikle news.google.com “Google Haberler” sitesinde arama sonuçları 2018- 2022 yılları arası olarak daraltılmış ve tarama kısmına “çevre sorunu”; “çevre”; “çevre problemleri” “çevre haberleri”; “çevre kirliliği”; “pandemi ve çevre”; pandemi ve çevre kirliliği”; “pandemi ve atıklar” şeklinde yazarak tarama yapılmıştır. Tarama sonucu çıkan 120 haber içeriği taranarak yıl bazında olumlu ve olumsuz başlıkları altında

derlenmiştir. Çalışmada kullanılan haberlerin internet adreslerine ilişkin bilgiler Tablo 5.1 de yer almaktadır.

Tablo 5.1 Haber kaynaklarının internet adresleri

Çevre Sorunları ile İlgili Ulusal Medyada Yayınlanan Haberler
Olumlu Haberler
Web Sitesi Adresi
https://bianet.org/haber/geri-donusume-kazandirilan-atiklar-istanbulkart-a-kredi-olarak-yuklenecek-193074
https://www.aa.com.tr/tr/yasam/atiklar-kadin-eliyle-geri-donusume-kazandiriliyor/1065876
https://www.hurriyet.com.tr/egitim/14-bin-cocuga-doga-egitimi-40795386
https://www.aa.com.tr/tr/yasam/hayal-ettikleri-okul-binasi-projesi-gelecege-isik-tutacak-/1136560
https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/hurda-malzemeleri-sanat-eserine-donusturdular/1147761
https://www.dunya.com/sehirler/dunya-cevre-gununde-dp-worldden-naylon-torbaya-karsi-seferberlik-haberi-418328
https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/vanda-1-milyon-ton-atik-ekonomiye-kazandirildi/1168201
https://www.aa.com.tr/tr/yasam/ozel-gunlerin-yeseren-hediyesi-fidan/1206328
https://tr.euronews.com/2018/08/21/hollanda-deniz-ve-nehirlerdeki-coplerden-geri-donusum-parki-yapti-
https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/atik-kagitla-ayda-13-bin-agacin-kesilmesi-onleniyor/1240693
https://bianet.org/haber/cevrenin-korunmasina-yonelik-yasa-ne-getiriyor-203107
https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/atik-malzemelerden-kutuphane-olusturuyorlar/1338482
https://tr.euronews.com/business/2018/12/31/italyan-firmadan-plastik-maddeleri-geri-donusume-kazandiran-cigir-acacak-bulus
https://www.hurriyet.com.tr/avrupa/aachende-turklerden-ornek-cevre-hareketi-41167418
https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/elektronik-atiklardan-altin-kazanim/1464466

https://www.aa.com.tr/tr/politika/havayi-kirletenlere-son-1-5-yilda-15-5-milyon-lira-ceza/1505459
https://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/liselilerden-cevre-kirliligine-karsi-atik-pil-unitesi-41263374
https://www.evrensel.net/haber/386482/dunyada-ve-turkiyede-cevre-hareketi
https://www.aa.com.tr/tr/analiz/surdurulebilir-bir-sifir-atik-projesi-icin-neler-gerekli-/1577859
https://www.milliyet.com.tr/pazar/doga-dostu-dugun-6037946
https://beyazgazete.com/haber/2019/10/8/ortaokul-ogrencileri-agac-bakimi-yapti-5265647.html
https://www.aa.com.tr/tr/dunya/genclere-cevre-bilinci-asilamak-icin-evinin-bahcesini-yagmur-ormanina-cevirdi/1651619
https://www.trthaber.com/haber/dunya/avrupanin-ilk-cevre-dostu-camisi-cambridge-camii-444773.html
https://www.aa.com.tr/tr/dunya/gazzeli-muhendis-cevre-dostu-briket-uretti/1674743
https://www.cankiripostasi.com/bolge/corumda-meydanlara-maske-ve-eldiven-atik-kutulari-yerlestirildi-h9135.html
https://tr.euronews.com/green/2020/04/13/climate-now-covid-19-krizinin-cevre-hava-kirliligi-ve-iklim-degisikligi-uzerinde-etkisi-ol
https://www.ntv.com.tr/turkiye/turkiyenin-29-buyuksehrinde-hava-kirliligi-yuzde-32-azaldi,CI2wIavCykisXPTFEHQ0sw
https://tr.euronews.com/2020/04/22/dunya-covid-19-onlemleri-sayesinde-kendini-temizliyor-arast-rma
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52384811
https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/istanbulun-havasi-evde-kal-cagrisiyla-yuzde-30-oraninda-iyilesti/1822469
https://www.dha.com.tr/saglik-yasam/koronavirus-dogayi-olumlu-etkiledi-1775041
https://www.cumhuriyet.com.tr/video/ploggerlara-ihhtiyac-var-hem-spor-yapti-hem-cevreyi-temizledi-1757344
https://www.hurriyet.com.tr/gundem/vanda-sigara-yasagi-temizlik-iscilerine-yaradi-41667216
https://www.ozgurkocaeli.com.tr/amp/haber/5913253/darica-belediyesinden-geri-donusume-dev-katki
https://www.sabah.com.tr/saglik/2020/12/22/sifir-atikta-pandemi-etkisi-cevre-bilinci-yukseldi-tek-kullanim-yavaslati

https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/pttnin-cevre-dostu-elektrikli-araclari-adalarda-kullanilmaya-baslandi/2107035
https://www.aa.com.tr/tr/yasam/kovid-19-nedeniyle-koylerinde-kalan-gencler-cevre-temizligi-yapiyor-sokak-hayvanlarına-bakıyor-/2117813
https://www.hurriyet.com.tr/seyahat/kisitlamalar-bu-sehirlerde-hava-kirliligini-azaltti-iste-onesi-ve-sonrasi-fotograflari-41725827
https://www.gaziantepusula.com/haber/10237629/oguzeli-myo-ogrencilerinden-pandemi-ve-cevre-temizligi-etkinligi
https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/izmir/atiklari-sanata-donusturen-halil-ogretmen-41821847
https://www.trthaber.com/haber/guncel/ondokuz-mayis-universitesinde-dogaya-saygi-yuruyusu-duzenlendi-587085.html
https://www.marasgundem.com.tr/kahramanmaras/kahramanmarasta-ogrenciler-atik-malzemeslerinden-civciv-uretti-1494320h#google_vignette
https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/cevre-dostu-elektrikli-araclar-daha-ekonomik-ve-rahat-seyahat-imkani-sunuyor/2334459
https://www.bursa.bel.tr/haber/okullarda-cevre-egitimi-30751
https://www.sabah.com.tr/ekonomi/dunyanin-en-zararli-atik-maddesinden-en-kiymetli-etken-maddesi-uretildi-5754634
https://www.yenisafak.com/ekonomi/gunde-2-bin-500-ton-kiyafet-cope-gidiyor-atik-tekstilde-yatirim-firsati-3722867
https://www.gaziantep.bel.tr/tr/haberler/cevre-dostu-yeni-nesil-aydinlatma-projektorleri-gaziantep
https://www.aa.com.tr/tr/cevre/meb-ortaokullarda-okutulacak-cevre-egitimi-ve-iklim-degisikligi-dersinin-mufredatini-tamamladi/2567389
https://www.aa.com.tr/tr/cevre/sira-disi-muze-baksi-cevre-sorunlarına-dikkati-cekecek/2596072
https://www.hurriyet.com.tr/egitim/yoke-yesil-logo-42077207
https://sanliurfa.bel.tr/icerik/14349/21/sanliurfada-dunya-temizlik-gunu-etkinligi
https://www.yenisafak.com/gundem/25-milyar-adet-depozito-toplanacak-hedef-20-bin-noktada-iade-makinesi-kurmak-3867375
https://www.aa.com.tr/tr/gundem/cevre-sehircilik-ve-iklim-degisikligi-bakani-kurumdan-sinop-paylasimi/2752766
https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/coplukte-dikey-tarim-modeli-42182140
http://www.dengegazetesi.com.tr/cevre-kirliliginin-onune-gececek-proje-160491h.htm

https://www.gidahatti.com/haber/12984528/birlesmis-milletler-biyocesitlilik-konferansi
https://www.dunya.com/yasam/emekli-cevre-gonullusu-20-yildir-golet-kiyilarini-temizliyor-haberi-677917
https://www.karar.com/guncel-haberler/bmden-umutlandiran-anlasma-dunyanin-yuzde-30u-koruma-altina-alinacak-1714438
https://www.aa.com.tr/tr/yesilhat/cevre-hikayeleri/aksarayda-copten-15-bin-haneyeye-yetecek-elektrik-uretiliyor/1819298
https://sigortacigazetesi.com.tr/pandemi-tuketicileri-ve-markalari-daha-cevreci-olmaya-zorladi/
Olumsuz Haberler
Web Sitesi Adresi
https://bianet.org/haber/kutup-ayilari-yasam-mucadelesini-kaybediyor-194951
https://www.aa.com.tr/tr/dunya/cin-de-hava-kirliligi-tehlikeli-boyuta-ulasti-uyarisi/1101339
https://www.ntv.com.tr/saglik/hava-kirliligi-yilda-4-2-milyon-insanin-olumunden-sorumlu,r84OeDHm1UegTua9wdeE0Q
https://www.yeniasya.com.tr/aile-saglik/cevre-kirliligi-cocuk-olumlerine-sebep-oluyor_467373
https://bianet.org/haber/turkiye-de-8-gunde-100-orman-yangini-cikti-199504
https://bianet.org/haber/dunyada-bu-yaz-seller-orman-yanginlari-ve-asiri-sicaklarla-geciyor-199543
https://tr.euronews.com/2018/08/28/hava-kirliligi-zeka-geriligine-yol-aciyor
https://tr.euronews.com/2018/08/22/bakanlik-raporu-turkiye-nin-en-onemli-cevre-sorunu-su-kirliligi
https://tr.euronews.com/2018/09/03/dunyayi-en-cok-hangi-ulkeler-kirletiyor-turkiye-kacinci-sirada-
https://tr.euronews.com/2018/09/28/katil-balinalarin-da-nesli-tehlikede-sebep-zehirli-atiklar-ve-cevre-kirliligi
https://bianet.org/yazi/1-kuresel-hava-kirliligi-ve-saglik-konferansi-ndan-izlenimler-202803
https://tr.euronews.com/green/2019/01/15/iklim-kaynakli-dogal-afetler-2018-de-dunyayi-vurdu
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47742664

https://bianet.org/haber/turkiye-nin-havasi-nasil-nerelerinde-yasanir-207470
https://www.diken.com.tr/turkiyede-ormanlari-yok-olmasi-en-onemli-cevre-sorunu-olarak-goruluyor/
https://www.aa.com.tr/tr/saglik/turkiyede-kirli-hava-52-bin-olme-neden-oldu-/1472435
https://bianet.org/haber/iklim-krizi-orman-yanginlarini-tetikliyor-210362
https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiyede-2009dan-bu-yana-83-bin-557-futbol-sahasi-buyuklugunde-orman-yandi-1490167
https://www.trthaber.com/haber/yasam/her-yil-milyonlarca-insani-olduren-kuresel-sorun-hava-kirliligi-427483.html
https://tr.euronews.com/2019/08/20/turkiye-de-kukurtdioksit-emisyonlari-hava-kalitesini-tehdit-hava-kirliligi-greenpeace
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-49791513
https://www.dogrulukpayi.com/bulten/81-ilin-en-az-yarisindan-fazlasi-kirli-hava-soluyor
https://tr.euronews.com/2019/11/26/oxford-sozlugu-ne-gore-yilin-kelimesi-iklim-krizi
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52221197
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52450456
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52427870
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52809067
https://www.kocaeligazetesi.com.tr/makale/4806874/mesut-akbulut/kuresel-korona-salginini-cevre-sorunlarinin-bir-yansimasidir
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52987147
https://www.ntv.com.tr/galeri/turkiye/su-altinda-maske-ve-eldiven-kirliligi,Hf0HbT720Uq9WHqub0xHjA
https://www.bursadabugun.com/haber/pandemi-ve-normallesme-surecinde-cevre-kirliligi-ozel-haber-1303316.html
https://t24.com.tr/haber/prof-dr-tecer-yeni-tehlike-maske-eldivenler-enfekte-olmus-atiklar,886120
https://www.evrensel.net/haber/408061/cevre-kirliligine-maske-ve-eldiven-de-eklendi
https://www.ntv.com.tr/turkiye/atik-sulardaki-corona-virus-haritasi-belirlendi,JkVvNwbB50iuV9dWsX3gnQ

https://www.eea.europa.eu/tr/isaretler/aca-isaretler-2020/articles/insanlar-ve-doga-icin-temiz
https://sendika.org/2021/02/istanbuldaki-atik-kagit-iscileri-anlatti-cop-konteynirinin-icine-giriyorum-ne-salgindan-korunmasi-607965
https://tr.euronews.com/2021/02/25/covid-19-maskeler-cevre-kirliliginde-plastik-at-klar-geride-b-rakt
https://www.hurriyet.com.tr/gundem/corlu-deresi-kirlilik-yuzunden-simsiyah-akiyor-kokudan-durulmuyor-41803743
https://www.evrensel.net/haber/434546/cmodan-hava-kirliligi-raporu-kirlilik-artiyor-hava-boguluyor
https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-57365058
https://www.trthaber.com/haber/cevre/devletler-gormese-de-iklim-multecileri-hizla-goc-ediyor-588513.html
https://www.trthaber.com/haber/dunya/hava-kirliligi-covid-19u-agir-gecirme-riskini-artiriyor-610909.html
https://yenisoluk.com/pandemi-tibbi-atik-miktarinda-fazlasiyla-artisa-neden-oldu
https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/dunyanin-gelecegi-tehlikede-pandemiden-kaynaklanan-26-bin-ton-plastik-atik-okyanus-ve-denizlere-ulasi,4PtGiakxMUW2xeJYHWqvAg
https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/saglik/cevre-sorunlariyla-ortaya-cikan-hastaliklar-ve-belirtileri-nelerdir-41994253
https://m.bianet.org/bianet/iklim-krizi/257948-uc-cevre-sorunu-gurultu-kirliligi-orman-yanginlari-fenoloji
https://www.aa.com.tr/tr/cevre/plastik-atiklar-temiz-su-kaynaklarini-kirletiyor/2542157
https://t24.com.tr/haber/turkiye-nin-yeni-cevre-sorunu-geri-donusum,1028448
https://listelist.com/turkiyede-cevre-krizi-neden-cozulemiyor/
https://www.aa.com.tr/tr/cevre/iklim-degisikligiyle-birlikte-dunyada-orman-yanginlari-hizla-yayginlasiyor/2620787
https://www.sozcu.com.tr/2022/saglik/cevre-kirliligi-ve-bunama-arasindaki-carpici-iliski-aciga-cikti-7272993/
https://yesilgazete.org/istanbuldaki-sirketlerin-yuzde-40i-yesil-donusumu-hic-duymamis-cevrede-sorun-yok-diyen-sirketler-var/
https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abbas-guclu/canli-populasyonu-son-50-yilda-yuzde-60-azaldi-6861414

<https://www.evrensel.net/haber/475264/turkiyede-yilda-45-bin-kisi-hava-kirliliginden-erken-oluyor-kirlilik-alarm-verici-onlem-yok>

<https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/olaylar-ve-gorusler/cevre-kirliligi-cocuk-haklari-sorunudur-prof-dr-cagatay-guler-2008405>

<https://www.medyagazete.com/haber/cocukken-yuzdukleri-dere-de-simdi-copler-yuzuyor-596543>

<https://www.aydinlik.com.tr/haber/karasal-kirlilik-artisi-balik-uretimine-tehdit-355280>

<https://www.cumhuriyet.com.tr/bilim-teknoloji/yagmurun-icinde-bile-plastik-var-yilda-uc-milyon-sise-kadar-2012201>

<https://www.bursadabugun.com/yazarlar/hasan-bozturk-121/tehlike-kapida-cevremize-sahip-cikmazsak-sonuclarini-dusunmek-bile-istemiyoruz-30819.html>

<https://www.posta.com.tr/yasam/hayvanlar-cevre/turkiyenin-en-sansiz-geyigi-goruntulendi-2594536>

Haber metinleri Word formatına çevrilerek, reklam ve duyurulardan arındırılmış ve safi haber metni haline getirilmiştir. Ardından WordArt programına aktarılarak analiz edilmiştir.

6. BULGULAR

WordArt programında olumlu ve olumsuz haberler sene bazında ayrı ayrı analiz edilmiş olup aşağıdaki başlıklar altında bulgulara yer verilmiştir.

6.1. 2018 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri

2018 yılına ait olumlu haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 704 kelime çıkarılmış ve 77 – 3 frekans sıklığı arasında 296 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.1’de 2018 yılına ait olumlu haber kaynaklarında yer alan 296 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.1 2018 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 296 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Geri	77	Önceden	4
Dönüşüm	50	Seferberliği	4
Plastik	43	Fidanları	4
Çevre	36	Vatandaşların	4
Bin	33	Erdoğan	4
Atık	32	Çocuğa	3
Ton	23	Türkiye	3
Okul	14	Genelinde	3
İş	14	Çocuğun	3
Dönüşüme	13	Başkanı	3
Kâğıt	13	Projeyle	3
Deniz	12	Geçen	3
Fidan	12	Gün	3
Proje	11	Fidanlık	3
Çocukların	11	Ormanı	3
Büyük	11	Toprakla	3
Kütüphane	11	Zamanda	3
Malzemeleri	11	Yapan	3
Yeni	11	Bağış	3
Projesi	10	Sonunda	3
Yılda	10	Bakanlığı	3
Devam	10	Kesilmesi	3
Su	10	Kesilmekten	3
Ekonomiye	10	Projelerinin	3
World	10	Merkezinde	3
Eden	9	Pil	3
Doğa	9	Elektronik	3

Bilinci	9		Aktardı	3
Ağaçlandırma	8		Toplanarak	3
Ağaç	8		Kamu	3
Sahip	8		Alışveriş	3
Milyon	8		Madde	3
Poşet	8		Kaydetti	3
Öğrencileri	8		Kazandırılan	3
Önemli	7		Yerlerinden	3
Eğitim	7		Ağrı	3
Yatırımcı	7		Lastiği	3
Atıkların	7		Kablo	3
Yağ	7		Meyve	3
Hurda	7		Kasaları	3
Orman	6		Boyayıp	3
Çocuklar	6		Malzemeleriyle	3
Adım	6		Çöpe	3
Katkı	6		Atılacak	3
Yıl	6		Malzemelerle	3
Ağacın	6		Kurmak	3
Muhabirine	6		Sanayi	3
Ülke	6		Başta	3
Ambalaj	6		Ardından	3
Sayesinde	6		Tepe	3
Köy	6		Kullanılmayan	3
Gençlik	6		Kütüphaneye	3
Bizim	6		Mutluluğunu	3
Pet	6		Aksakal	3
Yıllık	6		Kazandırmak	3
Genel	6		Sosyal	3
Depozito	6		Hatta	3
Yarımca	6		Rengarenk	3
Green	6		Kütüphanemiz	3
Doğan	6		Belirterek	3
Ataç	5		İnşa	3
Türkiye	5		Kadınlar	3
Belirten	5		Rol	3
Doğal	5		Aile	3
Hatıra	5		Araç	3
Selçuklu	5		Katkıda	3
Açıklamada	5		Ürünlerinin	3
Ekonomisine	5		Titizlikle	3
Ciddi	5		Çolak	3
Küçük	5		Para	3
Cam	5		Sahibi	3

Yeniden	5		Olduğu	3
Atığı	5		Yüzden	3
Toplama	5		Çalışıyorum	3
Okullarına	5		Parayla	3
Âtıl	5		Dönüşümü	3
Genç	5		Ürünü	3
Mutlu	5		Ayrıştırıyoruz	3
Çalışıyoruz	5		Teneke	3
Naylon	5		Ürünleri	3
Ev	5		Çevrenin	3
Atıkları	5		Yasa	3
Çöp	5		Egzoz	3
Bisiklet	5		Emisyon	3
Zorunlu	5		İmar	3
Yok	5		Uygulaması	3
Koruma	5		Poşetler	3
Yaşam	5		Satış	3
Maddelerin	5		Elektrikli	3
Liman	5		Piyasaya	3
Atığın	5		Malzemelerin	3
Kredi	5		Mikro	3
Metal	5		Zarar	3
Enerji	5		Adası	3
Eserleri	5		Yılında	3
Tema	4		Belirlenen	3
Yönelik	4		Milli	3
Kardeşliği	4		CEO	3
Destek	4		Yaratmak	3
Yüzde	4		Bilincini	3
Doğaya	4		Hazırlanmış	3
Yaparak	4		Denizleri	3
Projenin	4		Bunun	3
İşaret	4		Alıyor	3
Bünyesinde	4		Gelen	3
Edilen	4		Çalışmalarına	3
Ayda	4		Aylık	3
Şehircilik	4		Tekrar	3
Belediyesi	4		Otomatı	3
Verdiklerini	4		Değeri	3
Ortalama	4		İBB	3
Mobil	4		Otomatlar	3
Oto	4		Otomat	3
Gönüllü	4		Hayata	3
Sebze	4		Atıklardan	3

İhtiyacı	4		Hayal	3
Gidip	4		Ettikleri	3
Lastik	4		Araştırma	3
Haline	4		Projesiyle	3
Kitap	4		Tematik	3
Üzerinde	4		Araştırma	3
Oluyor	4		Enerjisini	3
Yapmaya	4		Üreten	3
Şeklinde	4		Sınıf	3
Öğrenciler	4		Dumlupınar	3
Atıklar	4		Ülkenin	3
Burada	4		Yapımı	3
Şişe	4		İşlem	3
Seve	4		İçerisinde	3
Kirliliğinin	4		Firması	3
Lira	4		Projelerle	3
Ceza	4		Bölümü	3
Yaban	4		İnsan	3
Dünya	4		Kahveci	3
Körfez	4		Çalışmalar	3
Süreleri	4		Şirket	3
Arasında	4		Yöntemle	3
Konusunda	4		Sayede	3
Yüklenecek	4		Şişeler	3
Binası	4		Mekanik	3
Hollanda	4		Makine	3
Parkı	4		Hediye	3
Rotterdam	4		Taleplerini	3
Parkın	4		Son	3
Plastikleri	4		Ağaçlar	3
Heykel	4		Van	3
Maddeleri	4		Ormanların	3
Çığır	4		Sağlıyoruz	3

Şekil 6.1. İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2018 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu

Şekil 6.1 de 2018 yılına ait olumlu haber kaynaklarının kelime bulutu analiz sonucu yer almaktadır. 2018 yılında yayınlanan olumlu haberlere baktığımızda çevreyle ilgili umut verici gelişmeler yaşandığını görüyoruz. Okullarda gerçekleştirilen geri dönüşüm projeleri ile, gençlerin çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığı arttırılmakta, atıkların ekonomiye kazandırılması ve çevrenin korunması adına önemli adımlar atılmaktadır. Örneğin, Eskişehir'deki sosyal bilimler lisesi öğrencilerinin hayal ettikleri okul binası projesi, gelecekteki binaların çevre dostu ve sürdürülebilir enerji kaynaklarını kullanarak enerji tasarrufu sağlayan yapılar olabileceğini göstermektedir. Van' da 1 milyon ton atığın geri dönüşüme kazandırılması projesi sadece ekonomik açıdan değil çevre kirliliğinin azaltılması ve sürdürülebilirlik açısından da takdir edilmesi gereken bir çalışma. Her bir proje, çevre dostu uygulamaları teşvik etmekte, atık yönetimi ve geri dönüşüm konularında farkındalık yaratma açısından önemli adımlar içermektedir. Çevre kirliliğinin azaltılması ve doğal kaynakların korunmasına yönelik gerçekleştirilen

bu tür projelerin yaygınlaşması ve desteklenmesi, gelecek nesillere daha sürdürülebilir bir dünya inşa etmede yardımcı olacaktır.

2018 yılına ait olumsuz haber analizi için bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 646 kelime çıkarılmış ve 72-3 frekans sıklığı aralığında 353 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.2’de 2018 yılına ait olumsuz haber kaynaklarında yer alan 353 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.2 2018 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 353 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Hava	72	Şekilde	4
Çevre	41	Sonra	4
Olarak	38	Bölgelerde	4
Su	32	Tarım	4
Kirliliği	32	Alanın	4
Dünya	30	Ardından	4
Orman	29	İsveç	4
Sağlık	23	Ülkede	4
Kutup	23	Almanya	4
Kirliliğinin	21	Önce	4
Olduğu	20	Sıcaklar	4
Nedeniyle	19	Fransa	4
Kirliliğine	19	Yangının	4
Yıl	17	İlan	4
Yer	17	Başlayan	4
Temmuz	16	Kayı	4
Türkiye	15	Ton	4
Fazla	15	Karbondioksit	4
Büyük	14	Gazi	4
Sebep	14	Durumda	4
Çin	13	Listenin	4
Bin	13	Karbon	4
Yüzde	12	Hızla	4
Ülke	12	Kabul	4
Ortaya	12	Birleşik	4
Kirli	12	Koydu	4
Küresel	12	Araştırmacılar	4
Yol	12	Maruz	4
Tüm	12	Kimyasal	4
Alarm	12	Ortadan	4
Kişi	12	Temiz	4
Sıcak	12	Erken	4

Oluyor	11		Yalnızca	4
Ülkeler	11		Eylem	4
Yaklaşık	11		Gerekıyor	4
Sel	11		Şehircilik	3
İklim	11		Sorunları	3
Enerji	11		Yayınladığı	3
Katıl	11		Tatlı	3
Önemli	10		Nüfusunun	3
İfade	10		Önemine	3
DSÖ	10		Dikkat	3
Mücadele	10		Ana	3
Aşırı	10		Artan	3
İki	10		Doğaya	3
Ülkenin	10		Yaptı	3
ABD	10		Hemen	3
Kişinin	9		Bulunuyor	3
Kadar	9		Yerüstü	3
Milyon	9		Yeraltı	3
Örgütü	9		Kaynakları	3
Yaz	9		Açısından	3
Yangını	9		Mevcut	3
Ulusal	9		İllerde	3
İnsan	9		Kalitede	3
Ülkelerin	9		Kullanımı	3
Tarafından	9		Tabipleri	3
Ayıları	9		Ölümüne	3
Milyar	8		Sivil	3
Verilerin	8		Gelişmiş	3
Tehlike	8		Belirtiliyor	3
Turuncu	8		Genelinde	3
Sıcaklık	8		Verilerinin	3
Emisyon	8		Uzun	3
Sadece	7		Çözüm	3
Bakanlığı	7		Yerine	3
Kaynaklarının	7		Zararlı	3
Kirleten	7		Boyuta	3
Yılında	7		Sinirini	3
Uluslararası	7		Geçmesi	3
Birlikte	7		Meteoroloji	3
Olmak	7		Düştü	3
Özellikle	7		Sokağa	3
Yaşanan	7		Yerel	3
Fosil	7		Bulundu	3
Yangın	7		Havadan	3

Çıktı	7		Açıkladı	3
Çıkan	7		Sarı	3
Zarar	7		Dört	3
Yılın	7		Çin	3
Yılda	7		Afet	3
İçinde	7		Gösteren	3
Başında	7		Isınmanın	3
Yüksek	7		Ciddi	3
Avrupa	7		Yangınlarının	3
Ancak	7		Yeni	3
Balinaların	7		Nedeni	3
Üzerinde	6		Yangınlar	3
Yaşayan	6		Süresi	3
Oluşturuyor	6		Felaketi	3
İlde	6		Yakıt	3
Yapılan	6		Enstitüsü	3
İyi	6		Ölüme	3
Kirlilik	6		Yılları	3
Bilgilere	6		Başkanı	3
Bağlı	6		Müdürlüğü	3
Çevresel	6		Tarihleri	3
Neredeyse	6		Günlük	3
Verildi	6		Günde	3
Devam	6		Buçuk	3
Kuzey	6		Çıkıyor	3
Konusunda	6		Yangınlarda	3
Değişikliği	6		Hektar	3
Yangınla	6		Yağışların	3
Gelen	6		Saat	3
Sırada	6		Sayıda	3
Raporu	5		Bilinen	3
Yılı	5		Tahliye	3
Afrika	5		Savaş	3
Verileri	5		Hafta	3
Atık	5		Ormanlık	3
Temel	5		Güney	3
Düşük	5		Etkileyen	3
Başta	5		Dalgası	3
Pekin	5		Yayınlanan	3
Üst	5		Sonucu	3
Mavi	5		Terk	3
Etkili	5		Ettiği	3
Dün	5		Kaynak	3
Kanada	5		Olağanüstü	3

Yangınların	5		Eyaletinde	3
Araştırma	5		Buldu	3
Genel	5		Sele	3
Alan	5		Yaptığı	3
Ortalama	5		Meydana	3
Öldü	5		Hayatını	3
Bölgede	5		Barajın	3
Şiddetli	5		Açığa	3
Oldu	5		Oran	3
Deniz	5		Kat	3
Tehdit	5		Hindistan	3
Altında	5		Zaman	3
Ülkeleri	5		Göze	3
Zamanda	5		Çarpıyor	3
Nüfusu	5		Takip	3
Kaynaklı	5		Oluşturan	3
Zihinsel	5		Japonya	3
Konferans	5		Üretim	3
İlişkin	5		Sıralarda	3
Sinir	5		Sıralamasında	3
Sorunu	4		Taşımacılığı	3
Değerlendirme	4		Unsur	3
İçme	4		Hastalıklar	3
Suyun	4		Uzmanlar	3
Oranında	4		Ortak	3
BM	4		Bankası	3
Yana	4		Performans	3
Yıldır	4		Düzeyi	3
Rapor	4		Zekâ	3
Asya	4		İnsanlarda	3
Yılına	4		Matematiksel	3
Evsel	4		İşlem	3
Sular	4		Erkekler	3
Yüzünden	4		Zehirli	3
Türk	4		Canlı	3
Ölümlerin	4		Bilim	3
Yaş	4		Balina	3
Altı	4		Zehirlerin	3
Toplum	4		Mücadelesini	3
Orta	4		Araştırmaları	3
Olumsuz	4		Tahmin	3
Akciğer	4		Buz	3
Açtığı	4		Konferansı	3
İnsanın	4		Tütün	3

Bildirildi	4		Konferansta	3
Söylüyor	4		Açık	3
Devlet	4		Kömürlü	3
Uyarısı	4		Termik	3
Başkenti	4		Rehber	3
Ulaştığı	4		Değerlerin	3
Kentte	4		Planı	3
Mümkün	4		Ataç	3
Hızlı	4		Sigara	3
Yaşamını	4		İzmir	3
Yangınları	4		Yangında	3
Artış	4		Gördüğü	3
İklim	4			

anlatılmaktadır. Ülkemizde yaşanan orman yangınları ile ilgili haberde ise piknik ateşi yakılması, sigara izmariti atılması gibi ihmal ve dikkatsizlikten kaynaklanan sebeplerle yangınların meydana geldiği belirtilmektedir. Bu yangınların ekosistemlere ve canlılara verdiği zarar vurgulanmış ve bu tür olayların önlenmesi için dikkatli olunması gerektiği ifade edilmiştir. 2018 yılında yayınlanan bu haberlerle çevresel sorunların ciddiyeti ve doğal yaşamı tehdit eden faktörler gözler önüne serilmektedir.

6.2. 2019 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri

2019 yılına ait olumlu haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 678 kelime çıkarılmış ve 62 – 3 frekans sıklığı arasında 322 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.3'te 2019 yılına ait olumlu haber kaynaklarında yer alan 322 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.3 2019 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 322 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Çevre	62	Entegre	4
Atık	57	Cep	4
Geri	35	İmha	4
Sıfır	19	Yılında	4
Büyük	18	Kaydetti	4
Dönüşüm	17	Koruma	4
Atıkların	17	Belediyeler	4
Dostu	16	Edilmesi	4
Elektronik	16	Getirdi	4
Türkiye	14	Dönüşüme	4
Atıkları	14	Filistinli	4
Projesi	14	Derece	4
Yaşam	12	Tropik	4
Altın	12	Normalde	4
Yüzde	11	Lira	4
Orhanlar	11	Ünitesi	4
Toplama	11	Altilium	4
Bilinci	10	Atılan	4
Yağmur	10	Pillerin	4
Proje	10	Boş	4
Tahir	10	Kaymaz	4
Sistemi	10	Ulaşım	4
İnsanların	9	Gelmesi	4

Caminin	9		Sektör	4
Doğal	9		Dahil	4
Doğa	9		Belediyesi	4
Projenin	9		Atıklarını	4
Önemli	9		Örnek	3
Tarafından	9		Diyanet	3
Yaklaşık	8		Türk	3
Hava	8		Camii	3
Tüm	8		Kol	3
Düğün	8		Maddi	3
Özellikle	8		İstediklerini	3
Maden	8		Başkan	3
Gıda	8		Başkan	3
Ekonomiye	8		Yerlerin	3
Milyon	8		Camisi	3
Kurum	8		Müslüman	3
Akra	8		Üniversitesi	3
Pil	8		Murad	3
Bütün	7		İslamla	3
Güneş	7		Projeyi	3
Doğaya	7		Dönemde	3
Katkı	7		Kişi	3
Mümkün	7		Önem	3
Ağaç	7		Çerçevesinde	3
İklim	7		Bilimsel	3
İnsan	7		Sene	3
Farklı	7		Bağlı	3
Karşı	7		Camiye	3
Alanı	7		Yaz	3
Balya	7		Sıcak	3
Eğitim	7		Vurgulayan	3
İfade	7		Sistem	3
Lazım	7		Bulunan	3
Briket	7		Görmek	3
Dikkat	6		İsteyen	3
Projede	6		Kent	3
Çevreye	6		Ziyaretçi	3
Tür	6		Sabah	3
İçinde	6		Gayrimüslim	3
Hızlı	6		Zamanda	3
Haline	6		Kişiler	3
Doğayı	6		Herkesin	3
Enerji	6		Duyarlı	3
Yıl	6		Kaynaklı	3

Okul	6		Ormanına	3
Yüksek	6		Giderek	3
Atıklardan	6		Söz	3
Konuda	6		Son	3
Briketlerin	6		Gönüllü	3
Takip	6		Hızla	3
İslam	5		Dünyada	3
Belediye	5		Değişikliği	3
Cami	5		Sorunu	3
İhtiyacı	5		Durumunu	3
Destek	5		Uluslararası	3
Başlayan	5		Yaşlı	3
Projeye	5		Hala	3
Ölçüde	5		Ciddi	3
Aylarında	5		Geçmek	3
Bilgi	5		Durum	3
Kabul	5		Ülkeler	3
İki	5		Günlük	3
Organik	5		Dünya	3
Çevreci	5		Başına	3
Olmadığı	5		Ülke	3
Sürdürülebilir	5		Zararlar	3
Küresel	5		Ortaya	3
Yaşayan	5		Ülkenin	3
Kendi	5		Talanı	3
Yıllar	5		Dağları	3
Alanda	5		Değerli	3
Sürekli	5		Geleceğe	3
Zaman	5		Çevreyi	3
Madeni	5		Ana	3
Avrupa	5		Yönelik	3
Kuş	5		Üretme	3
Yıllık	5		Merkezi	3
Atıklar	5		Anadolu	3
Türkiye'nin	5		Köyün	3
Muhabirine	5		Kocadere	3
Ton	5		Devasa	3
Kamu	5		Altında	3
Özel	5		Yurt	3
Atığın	5		Güzel	3
Mühendis	5		Konusu	3
Şehircilik	5		Önlemek	3
Kurulması	5		Kaz	3
Haznesine	5		Gönen	3

Araç	5		Çalışmaları	3
Kaynağında	5		Kullandığı	3
Noktada	5		Tarih	3
Başkanı	4		Fayda	3
Çalışması	4		Savaşı	3
Adına	4		Başarılı	3
Cambridge	4		Silahlı	3
Sağlayan	4		Para	3
Çalışmalar	4		Katkıda	3
Yer	4		Kurumlara	3
Suları	4		Bilgilerin	3
Yoğun	4		Murat	3
Su	4		Kişisel	3
Temel	4		Kurumların	3
Camiyi	4		Nadir	3
Belirtti	4		Toprak	3
İlgili	4		Maalesef	3
Olanlar	4		Sistemleri	3
İçerisinde	4		Fransa	3
Gelen	4		Başladığını	3
Çiftlerin	4		Aldığını	3
Adım	4		Dolar	3
Genç	4		Ürettiği	3
Ülkelerde	4		Evde	3
Ortak	4		Evinin	3
Sorun	4		Sudanlı	3
Açısından	4		Öğrencileri	3
Yerin	4		Zamanla	3
Kuşaklar	4		Benzer	3
Tek	4		Yapay	3
Meşgul	4		Kirliliği	3
Dünyanın	4		Tesise	3
Şüphesiz	4		Emisyon	3
İşini	4		Ölçüm	3
Yılda	4		Kirliliğinin	3
Azından	4		Geliştirdiği	3
Yeterli	4		İade	3
Yakın	4		Kirliliğini	3
Uzun	4		Pili	3
Köylerin	4		Teşvik	3
Olmayan	4		Kartına	3
Ülkemizin	4		Motive	3
İlişkin	4		Takdirde	3
Birlikte	4		Kişilerin	3

Altına	4		Dönüştürülme	3
Manyas	4		Etkin	3
Hakkında	4		Beykoz	3
Ardından	4		Kompostlaştırma	3
Oranı	4		Aracılığıyla	3
Sistemin	4		İstanbul	3

Şekil 6.3 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2019 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu.

Şekil 6.3 ‘de çevre sorunları başlığı altında derlenen 2019 yılına ait olumlu haber metinlerinin kelime bulutu analizi yer almaktadır. Haberlerde yer alan girişimler ve projeler sürdürülebilir bir gelecek için atılan önemli adımlardır. Özellikle atık pillerin geri dönüşümünü teşvik ederek çevre kirliliğini azaltmayı ve enerji tasarrufu sağlamayı amaçlayan proje hem toplumun çevre konusundaki duyarlılığını artırmakta hem de geri dönüşüm konusunda farkındalık oluşturmaktadır. Başka bir haberde yer alan, öğretmenlerin öğrencilerle birlikte gerçekleştirdiği ağaç bakımı etkinliği gençlerin çevre sorunlarına duyarlılık göstermesi açısından güzel bir çalışmadır. Bu tür çalışmalar doğanın korunması ve sürdürülebilir çevre bilincinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Son olarak ülkemizde düzenlenen sıfır atık projesiyle ilgili haberde atıkların kaynağında ayrıştırılması ve toplum genelinde geri dönüşüm alışkanlığının yaygınlaştırılmasıyla ilgili

yapılan çalışmalardan bahsedilmektedir. Sıfır atık projesinin başarıya ulaşması kamu ve özel sektör iş birliğine ve toplumun bu konuda göstereceği hassasiyete bağlıdır.

2019 yılına ait olumsuz haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 673 kelime çıkarılmış ve 149 – 3 frekans sıklığı arasında 326 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.4'te 2019 yılına ait olumsuz haber kaynaklarında yer alan 326 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.4 2019 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 326 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Hava	149	Deniz	4
Kirliliği	69	İnsani	4
Yüzde	65	DSÖ	4
Orman	49	Dünyada	4
Bin	45	Kazalarından	4
Türkiye	45	Elbistan	4
Çevre	31	Erken	4
Ölçüm	30	Sebep	4
Yılında	27	Mücadele	4
Sinir	26	Farklı	4
Yıl	25	Giderek	4
Dünya	23	Günde	4
Yangın	23	İçerisinde	4
Önemli	22	Dört	4
Son	22	Isınma	4
İklim	21	İstikrarlı	4
Üç	21	Karbon	4
Türkiye'de	20	Santrallerin	4
Sağlık	19	Düzeyde	4
Alan	18	Kelimesi	4
Kirli	18	Kötü	4
Kirliliğinin	16	Mayıs	4
Küresel	15	Sürenin	4
Madde	15	Meydana	4
Temiz	15	Muğla	4
İklim	14	Etmek	4
Kaynaklı	14	Nedenle	4
Yüksek	14	Oranla	4
Doğal	13	Öncesinde	4
Yer	13	Paylaşıldı	4

Yılın	13		Rusya	4
Yol	13		Sağlıklı	4
Birlikte	12		Santral	4
Ortalama	12		Kaynaklanan	4
Yeterli	12		Etkili	4
Yılda	12		Sırbistan	4
Yok	12		Sonucu	4
Avrupa	11		Yangının	4
Bursa	11		Sözlüğü	4
Değerleri	11		Yaşam	4
Dikkat	11		Meksika	4
Hektar	11		Şehircilik	4
İğdir	11		Torba	4
İnsan	11		Türkiye'deki	4
Kalitesi	11		Uzatılması	4
Örgütü	11		Ülkemizin	4
Partikül	11		Vurdu	4
Akdeniz	10		Yangını	4
Durum	10		Söylüyor	4
Genel	10		Yasanın	4
Geri	10		Sürede	4
Sorunu	10		Yaz	4
Termik	10		Yerin	4
Yangınlarının	10		Yönünden	4
Yıllık	10		Zarar	4
Ayni	9		ABD	3
Güney	9		Açıkladığı	3
Kabul	9		Belirtilirken	3
Kirlilik	9		Afyon	3
Konusunda	9		Bırakmak	3
Kükürtdioksit	9		Aksaray	3
Ölüm	9		Astim	3
Toplam	9		Ateş	3
Trafik	9		Çalışan	3
Yılları	9		Atık	3
Zaman	9		Azalması	3
Bireylerin	8		Başarılı	3
Enerji	8		Açıyor	3
Geliyor	8		Bilim	3
İlişkin	8		Afyonkarahisar	3
Katılan	8		Birleşik	3
Kişi	8		Dönüşümü	3
Krizi	8		Bitki	3
Mümkün	8		Bölgesinde	3

Ormanlık	8		Brezilya	3
Verilerine	8		Büyükülüğünde	3
Yanan	8		Ciddi	3
Yangınları	8		Atfedilen	3
Düşük	7		Derece	3
Etkileri	7		Dönemde	3
Fosil	7		Birleşmiş	3
Gün	7		Edilmesi	3
İki	7		Eğimli	3
İller	7		Gerektiğini	3
Kahramanmaraş	7		Eskişehir	3
Kara	7		Hazırladığı	3
Ormanların	7		Fakültesi	3
Rapor	7		Futbol	3
Takip	7		Genetik	3
Türkiye'nin	7		Ekolojik	3
Ulusal	7		Greenpeace	3
Ülkeler	7		Gündeme	3
Yasal	7		Günlük	3
Yeni	7		Hakkında	3
Yıldır	7		Eşit	3
Yoğun	7		Hızlı	3
Afetler	6		İzmir	3
Ay	6		İhmal	3
Baktığımızda	6		Koah	3
Beş	6		İlçeler	3
Bugün	6		Kaynakların	3
Büyük	6		İzin	3
Değişikliği	6		Japonya	3
Endişe	6		Kanser	3
Geçtiğimiz	6		Sayısında	3
Gelecekte	6		Kaybetti	3
Görüldü	6		Kaybına	3
İstanbul	6		Isınmanın	3
İstasyon	6		Kıyasla	3
Kamuoyu	6		İlan	3
Kömür	6		Kore	3
Müdahale	6		Kömürlü	3
Ölüme	6		Mühendisleri	3
Ölümlerin	6		Linyit	3
Sayısı	6		Maddeleri	3
Sıcaklık	6		Özellikle	3
Sigara	6		Meteoroloji	3
Sırada	6		Sorumlusu	3

Ülke	6		Kullanımı	3
Afrika	5		Niğde	3
Ankara	5		Seviyelerindeki	3
Araştırmaya	5		Olduğuna	3
Artış	5		Oran	3
Birliği	5		Ölümlerinin	3
Emisyonları	5		Mersin	3
Genelinde	5		Paket	3
Gören	5		Rekor	3
Hayatını	5		Riskini	3
İfadeyle	5		Rize	3
Kaçınılmaz	5		Sahası	3
Kati	5		Kat	3
Kendi	5		Sebebi	3
Manisa	5		Senede	3
Milyon	5		Nüfus	3
Oxford	5		Seviyesi	3
Önlemler	5		Sinirli	3
Platformu	5		Yangında	3
Sekreteri	5		Milletler	3
Sene	5		Sorunlarından	3
Sorunundan	5		Yıllarda	3
Solunum	5		Şırnak	3
Sıcak	5		Yılı	3
Sorununun	5		Tekrar	3
Su	5		Yedi	3
Şehir	5		Tükenmesi	3
Tek	5		Ülkede	3
Tolunay	5		Tarım	3
Yaşanan	5		Yakın	3
Yolu	5		Yakıt	3
Yandı	5		Yalnızca	3
Yaşayan	5		Soluyor	3
Yangınların	5		Yangınlar	3
Acil	4		Yanıcı	3
Akciğer	4		Yaşıyor	3
Bölge	4		Tunceli	3
Ardahan	4		Yerlerde	3
Artvin	4		Yetersiz	3
Aşıldığı	4		Üniversitesi	3
Benzer	4		Yılından	3
Değeri	4		Yıllar	3
Çıktıktan	4		Süre	3
Çin	4		Zamanda	3

Amerika	4		Zor	3
---------	---	--	-----	---

Şekil 6.4 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2019 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu

Şekil 6.4 ‘te çevre sorunları başlığı altında derlenen 2019 yılına ait olumsuz haber metinlerinin kelime bulutu analizi yer almaktadır. 2019 yılı olumsuz haber metinlerine baktığımızda Türkiye'deki hava kirliliği sorununun ciddiyeti ve bu sorunun çözümü için atılması gereken adımlardan bahsedilmektedir. Türkiye'nin enerji ihtiyacının büyük bir kısmı kömüre dayalı termik santrallerden karşılandığı için kömürlü santrallerin yanma sürecinde ortaya çıkan kükürt dioksit gibi zararlı gazlar çevre ve hava kirliliğini arttırmaktadır. Bu santraller, atmosfere zararlı emisyonlar yaymakta, asit yağmurlarının oluşmasına ve sağlık sorunlarının artmasına neden olmaktadır. Hava kirliliği solunum yolu hastalıkları, kalp ve damar hastalıkları, kanser gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Hava kirliliğinin olumsuz etkileri ekonomik olarak da karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizin ekonomisi ve kalkınması için hayati bir öneme sahip turizm sektörü de bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Temiz hava ve doğal güzelliklerin kirlenmesi turistler için caydırıcı unsur olmakta dolayısıyla turizm gelirleri azalmakta ve iş kayıpları yaşanmaktadır. Türkiye'deki hava kirliliği sorunu çevresel, sağlık ve ekonomik açılardan ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Hava kirliliği ile mücadelede daha etkili politikalar uygulanmalı, uluslararası standartlara uygun hava kirliliği izleme ve raporlama sistemleri

oluşturulmalı, yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmeli ve toplum bilinçlendirilmelidir.

6.3. 2020 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri

2020 yılına ait olumlu haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 709 kelime çıkarılmış ve 62 – 3 frekans sıklığı arasında 290 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.5’te 2020 yılına ait olumlu haber kaynaklarında yer alan 290 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.5 2020 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 290 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Hava	62	Yer	4
Çevre	43	Havanın	4
Yüzde	41	Salgını	4
Çöp	28	İkinci	4
Kirliliği	26	Geliyor	4
Sigara	23	Teşvik	4
Atık	21	Elektrikli	4
Bisiklet	19	Spor	4
Pandemi	18	Farkındalık	4
Kalitesi	16	İkincil	4
Plogging	16	Üniversitesi	4
İl	15	Önce	4
Darıca	15	Dikkat	4
Covid-	14	Dünyada	4
Temiz	14	Yaptığınızda	4
Temizlik	14	Hissedersiniz	4
Tek	13	Yeşil	4
Geri	13	Ambalajlı	4
Etkisi	12	Kahramanmaraş	4
Önemli	12	Yasağı	4
Birlikte	12	İklim	3
Koronavirüs	12	İki	3
Maske	12	Buz	3
Fazla	11	Zaman	3
Özellikle	11	Genel	3
Kullanımlık	11	Oranda	3
İnsan	11	Gerçekten	3
Başkanı	10	İtalya	3

Olumlu	10		Düşüşün	3
Belediyesi	10		Kısa	3
Şekilde	10		Yalnızca	3
İyi	9		Olabilir	3
Belediye	9		Düşük	3
Dönüşüme	9		Bunun	3
Büyük	9		Atmosferik	3
Afet	9		Seviyeleri	3
Avsever	9		Kontrol	3
Hızlı	8		Yıllık	3
Araç	8		İş	3
Yılmaz	8		Veriyor	3
İklim	7		Ayrı	3
Kapsamında	7		Genelge	3
Ton	7		Bertaraf	3
Araştırma	7		Toplum	3
İstanbul	7		Açısından	3
İnsanların	7		Tüm	3
Ulaşım	7		Atıklar	3
Doğa	7		Bulunan	3
Doğaya	7		Atıklar	3
Corona	7		Dev	3
Yıl	6		Katkı	3
Dolayısıyla	6		Başta	3
Çevresel	6		Toplamda	3
Dünya	6		Toplayarak	3
Küresel	6		Kazandırdı	3
Kişisel	6		Muzaffer	3
Krizi	6		Bıyık	3
Olacak	6		Verdiği	3
Hijyen	6		Taksi	3
Cadde	6		Temizliği	3
Önem	6		Yaşanabilir	3
Sıfır	6		Verdik	3
Başladı	6		Çalışmalar	3
Evde	6		Süre	3
Sağlık	6		Süre	3
Enerji	6		Havası	3
Konuştı	6		Kaydetti	3
Yürüyüş	6		Hayat	3
Artan	6		Şehrinde	3
Yasak	6		Görüldü	3
Değişikliği	5		Bilim	3
Son	5		Ekolojik	3

Virüs	5		Alanda	3
Kirliliğinin	5		İçinde	3
Öncesi	5		Yaptığı	3
Eldiven	5		Yıldır	3
Kutuları	5		Km	3
Şehircilik	5		Isınma	3
Hareket	5		Yapılan	3
Sağlığına	5		Koruma	3
Zarar	5		Yansıdı	3
İfade	5		Trafiğe	3
Evsel	5		Mikrogram	3
Bağlı	5		Metreküp	3
Gelecek	5		Dönemde	3
Genelinde	5		Doğan	3
İnsanlar	5		Endişe	3
Düşüş	5		Salgın	3
Yeni	5		Şehirlerde	3
Azaldı	5		Devriminden	3
Dünyanın	5		Toplu	3
Açık	5		Taşıma	3
Ortaya	5		Yerine	3
Söyledi	5		Yol	3
Durum	5		Sürdürülebilir	3
Çevrede	5		Bireysel	3
Sadece	5		Yolu	3
İtalyan	5		Bakanlığı	3
Nedeniyle	5		Kalabalık	3
Kalitesinin	5		Sayısının	3
Döneminde	5		Gerektiğini	3
Çıkan	5		Değişim	3
Belirtti	5		Kirliliğini	3
İhtiyaç	5		Bugün	3
İnsanların	5		Günlük	3
Alan	5		Söyleyen	3
Sahip	5		İzole	3
Azalmasına	5		Çeken	3
Yere	5		Etkisinin	3
Türkiye'de	5		İnsanlar	3
Bor	5		İfadelerini	3
Alınan	4		Arttığını	3
Mart	4		Çevreye	3
Yılın	4		Farklı	3
Görüyoruz	4		Dile	3
Azalması	4		Getiren	3

Kirlilik	4		Temizliğine	3
Yok	4		Plogger'lara	3
Belli	4		Meriç	3
Partikül	4		Atılan	3
Madde	4		Çöpleri	3
Önlemleri	4		Maskelerin	3
Karbondioksit	4		İnsanlara	3
Yeniden	4		Plogger	3
Virüsün	4		Belirten	3
Çorum	4		Pandemide	3
Toplanması	4		Çöpe	3
Vatandaşların	4		Çöpüne	3
Salgının	4		Bilge	3
Evlerinde	4		Kullanıyor	3
Yılında	4		Gıda	3
Müdürlüğü	4		Akademi	3
Tarafından	4		Üretiminin	3
Noktada	4		Olumsuz	3
Dezenfekte	4		Oranı	3
Alanlarda	4		Türkiye'nin	3
Yaşandı	4		Muğla	3
Adeta	4		Büyükşehirde	3
İlk	4		Toros	3
Nitrojendioksit	4		Virüsle	3
Yerlerde	4		Sokaklarda	3
Değer	4		İpekyolu	3
Mücadele	4		İşçileri	3
Yüksek	4		Günde	3
Kentin	4		Çare	3

Şekil 6.5 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2020 yılına ait olumlu haber konularına ilişkin kelime bulutu

Şekil 6.5'te çevre sorunları başlığı altında derlenen 2020 yılına ait olumlu haber metinlerinin kelime bulutu analizi yer almaktadır. 2020 yılına geldiğimizde dünya genelinde yaşanan salgın hastalık nedeniyle tüm dünya pandemi sürecine girdi. Pandemi sürecinde, birçok ülkede yapılan kısıtlamalar nedeniyle ulaşım ve endüstriyel faaliyetler azaldı. İnsanların evde kalması ve araç kullanımının azalması karbondioksit ve diğer sera gazlarının atmosfere salınımını azalttı. Bu durum hava kalitesinin önemli ölçüde iyileşmesini sağladı. Ayrıca yapılan haberlere baktığımızda pandeminin çevre bilincini artırdığı insanların iklim krizi, çevre sorunları gibi konulara karşı daha duyarlı hale geldiği görülmektedir. Ayrıca pandemi sürecinde, insanların kişisel hijyen alışkanlıkları gelişmiş, maske takma, el hijyeni gibi önlemler daha fazla benimsenmiş olup toplum genelinde sağlık bilincinin yükseldiği görülmektedir.

2020 yılına ait olumsuz haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 589 kelime çıkarılmış ve 66 – 3 frekans sıklığı arasında 410 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.6’da 2020 yılına ait olumsuz haber kaynaklarında yer alan 410 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.6 2020 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 410 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Çevre	66	Arttığını	4
Maske	59	Kendisi	4
Atık	49	Mesela	4
Eldiven	38	Karantina	4
Su	34	Bulaşın	4
Plastik	32	Önemde	4
Büyük	24	Mühendisleri	4
Deniz	23	Odası	4
Dünya	23	Ayrıştırılması	4
Vaka	20	Atılan	4
Türkiye	20	Sokaklara	4
Dikkat	19	Örgütü	4
Pandemi	17	Genelge	4
Birlikte	17	Atıklardan	4
Önemli	16	Bekletildikten	4
Atıkların	16	Atıklarla	4
Doğaya	16	Yönetimi	4
Vahşi	16	Kontrolsüz	4
Eldivenler	16	Ev	4
Koronavirüs	15	İş	4
Evsel	15	Gerekli	4
Doğal	14	Yüzde	4
Dr	13	Olumsuz	4
Kirliliği	13	Doğrudan	4
Hijyen	13	Açısından	4
Tek	13	Ekolojik	4
Yaşam	13	Toplanması	4
Maskeler	13	Çalışan	4
Sürecinde	12	İnsanları	4
Temiz	12	Salgınların	4
Eldivenlerin	12	Bulundu	4
Virüsün	11	Ekonomik	4
Yüksek	11	Küçük	4
İstanbul	11	Yoğun	4

Ciddi	11		Karşıya	4
Söyledi	11		Yol	4
Nasıl	11		Aşırı	4
Atıklar	11		Gelecekteki	4
Uzmanlar	11		Genel	4
Evde	11		ABD	4
Ayında	10		İntikamı	4
Sağlık	10		Salgını	4
Bertaraf	10		Yaşamı	4
Kirliliğinin	10		Virüslerin	4
Atıklarının	10		Zamanda	4
Kullanımlık	10		Uzun	4
Depolama	10		Bağlı	4
İnsanların	10		Çeşitli	4
Salgın	10		Kısa	4
Sosyal	10		Sokağa	4
Koruyucu	10		Koronavirüsle	4
Doğa	10		Büyüyen	4
Çöp	10		Altı	4
Virüs	9		Karışıyor	4
Kirlilik	9		Eldivenleri	4
Kişisel	9		İnsanın	4
Konusunda	9		İlk	4
Doğanın	9		Kabul	4
Enerji	9		Bilinci	4
Hayvanların	9		Katkı	4
Hayvan	9		Hepimiz	4
Mümkün	9		Efsun	4
Suya	9		Değiştğini	4
Günü	9		Dalgıçlar	4
Tıbbi	9		Kuruluş	4
Sulardaki	8		Teslim	4
Virüsü	8		Bertarafı	4
Haziran	8		Belediyesi	4
Net	8		Fatih	4
Tarım	8		Vatandaşların	4
Nisan	8		Tehlike	4
Kirliliğin	8		Yaş	4
Fırat	8		Türkiye'de	3
Enfekte	8		Çalışmalar	3
Malzeme	8		Proje	3
Süre	8		Ekibi	3
Dünyanın	8		Mutasyon	3
Son	8		Öğretim	3

İnsan	8		Analizler	3
Sayıda	8		Sonuç	3
Doğayı	8		Geçti	3
Doğada	8		Bölgesine	3
Corona	7		Primer	3
Mayıs	7		Amacıyla	3
Hitap	7		Çalışma	3
Tarihlerde	7		Öncü	3
Uyarı	7		Aseptomatik	3
Vakaların	7		Analizleri	3
Olması	7		Sonraki	3
Renk	7		Rutin	3
Covid-	7		Öncü	3
Bakanlığı	7		Numune	3
Hızlı	7		Vakalar	3
Normalleşme	7		Yer	3
Saat	7		İnsanlarda	3
Atıkları	7		Yaptığı	3
Temizlik	7		Sarı	3
Küresel	7		Dedeksiyon	3
Karşı	7		Avrupa'da	3
Hava	7		Azalma	3
Geri	7		Sebebi	3
Süreç	7		Teknik	3
Ankara	6		Güzel	3
Üniversitesi	6		Çalışmaları	3
Üyesi	6		Baktığımızda	3
Dünyada	6		Harita	3
Orman	6		Ekim	3
Bilgi	6		Belirli	3
Erken	6		Trabzon	3
Sistemi	6		Gerçekten	3
Arıtma	6		Gün	3
Tabii	6		Bölgesel	3
Sayısı	6		Zamanlarda	3
Zaman	6		Açık	3
Tarafından	6		Örneğin	3
Edilmesi	6		Anlamda	3
Utku	6		Yaptığımız	3
Riskini	6		Gelecekte	3
Yönetim	6		Önlemleri	3
Olduğuna	6		Düşürmek	3
Farklı	6		Hayati	3
Mücadele	6		Malzemesi	3

Kendimize	6		Atıklarıyla	3
Sorunu	6		Yanında	3
İnsanlara	6		Atılmış	3
Normal	6		Genelgeye	3
Yönelik	6		Biriktirme	3
Dindar	6		Süreci	3
Hoşoğlu	6		Yeterince	3
Aslan	6		Oluşmasına	3
Tecer	6		Ekipman	3
Haritalar	5		Belirten	3
Üzerinde	5		Faaliyetleri	3
Doç	5		Nedenlerle	3
Mutasyonu	5		Denizlere	3
Sularda	5		Halk	3
Kapsamlı	5		El	3
Ülke	5		Belediyelerin	3
Sayıları	5		Atığı	3
Çalışmaların	5		Temas	3
Toplama	5		Salgınlar	3
Anadolu	5		Gelecek	3
Altındaki	5		Bilimsel	3
Olmayan	5		Tür	3
Milyon	5		Kaçınmak	3
Artış	5		Türlerin	3
Hemen	5		Hayvanlarla	3
Durumda	5		Olmadan	3
Yerlerde	5		Yaşamın	3
Yakın	5		Yılda	3
Hayatımıza	5		Dayanıklı	3
Sokaklarda	5		Birleşmiş	3
Kurulu	5		Milletler	3
Kaynağında	5		Kişinin	3
Kapalı	5		Avcılık	3
Kat	5		Ticaret	3
Uygun	5		Yoluyla	3
Süreçte	5		Ticaretinin	3
Yapan	5		Uluslararası	3
Sanayi	5		Tehlikesiyle	3
Tüketim	5		Tehdit	3
Bilim	5		Johnson	3
Hızla	5		İnsanlarla	3
Gelen	5		Bulaşıcı	3
Yıl	5		Sağığına	3
Hastalıkların	5		Dört	3

Önlemek	5		Temizlemeye	3
İyi	5		Kullandığımız	3
Prof	5		Boş	3
Yüz	5		Şişe	3
Alanları	5		Üç	3
Maskelerin	5		Medyada	3
Kullanımı	5		Dönüşüyor	3
Giren	5		Denizle	3
Kolay	5		Ülkede	3
Ulusal	5		Zorunlu	3
Sorunları	5		Etkili	3
Oluşan	5		Girip	3
Suyu	5		Yarattığı	3
Toplumsal	5		Yarattığı	3
Tercih	5		Yansımasıdır	3
Çevreye	5		Tmmob	3
Arttı	5		Jeoloji	3
Kurum	5		Devasa	3
Gri	5		Sorunlarına	3
İstaç	5		Bilinç	3
Sonucunda	4		Kaynakları	3
Bursa	4		Yaşadığımız	3
Bilge	4		Olumlu	3
Alpaslan	4		Tekrar	3
Sonuçları	4		Otururken	3
İlişkin	4		Kuralı	3
Sağlıklı	4		Çamaşır	3
Avrupa	4		Kuraklık	3
Yayılmını	4		Süreciyle	3
Atık	4		Poşetlerin	3
Sulardaki?	4		Sahil	3
Doğu	4		Vatandaşlar	3
Yeşil	4		Sorununu	3
Düşük	4		İşletmeler	3
Geneline	4		Geçici	3
Yazık	4		Belediyeye	3
Ön	4		Büyükşehir	3
Sık	4		Belediye	3
Sayılarını	4		Dezenfektanlar	3

6.4. 2021 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri

2021 yılına ait olumlu haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 743 kelime çıkarılmış ve 38 – 3 frekans sıklığı arasında 256 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.7’de 2021 yılına ait olumlu haber kaynaklarında yer alan 256 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.7 2021 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 256 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Çevre	38	Öğrenciler	4
Elektrikli	30	Necip	4
Şarj	23	Fazıl	4
Pandemi	19	Mesleki	4
Atık	17	Anadolu	4
Geri	14	Lisesi	4
Dostu	13	Konuda	4
Araç	13	Uzaktan	4
Tekstil	13	Farkındalık	4
Yeni	11	Gönüllü	4
Bin	11	Amacıyla	4
Ton	11	Olması	4
Hava	11	Altyapı	4
Kuluçka	10	Omü	4
Çiçek	9	Sanata	3
Teknik	9	Halil	3
Elektrik	9	Metrekarelik	3
Özdeş	9	Alanı	3
Etken	9	Sanat	3
Birlikte	9	Emekli	3
Zararlı	8	Sancılı	3
Nedeniyle	8	Ara	3
Önemli	8	Heykel	3
Yer	8	Meslek	3
Kirliliği	8	Kuran	3
Temizliği	8	Evde	3
Sokak	8	Dönemi	3
Yemsel	8	Dönemde	3
Yaklaşık	7	Arttı	3
Ortaya	7	Zamanda	3
Yüksek	7	Son	3
Devam	7	Atıkların	3

Önce	7		Üzerine	3
Farklı	7		Ekonomik	3
Konuştı	7		İmkânı	3
Zaman	7		Sunuyor	3
Edilen	7		Araçlara	3
Madde	7		Ankara-İstanbul	3
Hidroksitirozol	7		Maliyeti	3
Dünyada	7		Lira	3
Zeytin	7		Yolculuk	3
Köyde	7		Yolculuklarda	3
Yıl	6		Yakıt	3
Özel	6		Araçların	3
Araçlar	6		Diğer	3
İfade	6		Çevresel	3
Çevreye	6		Koronavirüs	3
Katkı	6		Kovid-	3
Yüzde	6		Sahibi	3
Tarafından	6		Hızla	3
Büyükşehir	6		Özellğine	3
Belediyesi	6		Uygun	3
Şehrin	6		Yolculuğun	3
Karasu	6		Konforunu	3
Kabul	6		Yol	3
Milyon	6		Az	3
Atığı	6		Günlük	3
Civciv	6		Artıyor	3
Şekilde	6		Sosyal	3
Eğitim	6		İstasyonu	3
Öncesi	6		İşaret	3
Öncesinde	6		Kaydetti	3
Söyledi	5		Alanlar	3
Düşünüyorum	5		Adet	3
Yaparak	5		Avrupa	3
Yeniden	5		Hizmete	3
Başladı	5		Alan	3
Yaptığı	5		Kentte	3
Özellikle	5		Bulunan	3
Gün	5		Enerji	3
Yanmalı	5		Led	3
Kullanım	5		Yatırım	3
Dünya	5		Doğa	3
Tip	5		Kapsamında	3
Araçları	5		Kalan	3
Aracın	5		Kent	3

Türkiye	5		Başkanlığı	3
Nesil	5		Hale	3
Aydınlatma	5		Ar-Ge	3
Gaziantep	5		Bunun	3
Gelecek	5		Terim	3
Tasarruf	5		Suyun	3
Eski	5		Yapılan	3
Çalışma	5		Temiz	3
Dünyanın	5		Başardık	3
Zeytinyağı	5		Çöpe	3
Büyük	5		Gidiyor	3
Dönüşüm	5		Tekstilde	3
Bursa	5		Oluşuyor	3
Öğrencisi	5		Dönüşümün	3
Gençler	5		Merkezi	3
Destek	5		Arasında	3
Konusunda	5		İklim	3
Verilen	5		Atıklarının	3
Döneminde	4		Ekonomiye	3
Güzellik	4		Durumda	3
Yılında	4		Endonezya	3
Gelen	4		Öğrencileri	3
Köpek	4		Nem	3
Anlatan	4		Sınıf	3
Doğaya	4		Açıklamada	3
Çünkü	4		Başkanı	3
Atıklar	4		Yaptık	3
İçten	4		Havalandırma	3
Karbon	4		Öğrencilerimiz	3
Yaşayan	4		Salgın	3
Seçimi	4		Grup	3
Türkiye'de	4		Mart	3
İhtiyacı	4		Belediye	3
Hızlı	4		Yaşanan	3
İlk	4		Hayvanlarına	3
Ayında	4		Köylerine	3
Soket	4		Cide	3
Sayısı	4		Naime	3
Yeşil	4		İstanbul'da	3
Sayesinde	4		Aç	3
Yıllık	4		Çevreyi	3
Firması	4		Duyarlı	3
İlaç	4		Broşür	3
Sıfır	4		Korunması	3

Karasuyu	4		Okullarda	3
Suyu	4		Bilinçli	3
Günde	4		Yürüyüşü	3
Uşak	4		Ptt'nin	3
Dolar	4		Adalar'da	3
Sağlanıyor	4		Ulaştırma	3
Değişikliği	4		Doğal	3
Malzemelerden	4		Güzelliklerin	3

belirgin düzeyde azalma sağlamış ve çevre üzerinde olumlu etkiler meydana getirmiştir. Kısıtlamalardan bunalan vatandaşların düzenledikleri doğa yürüyüşü ve çevreyle ilgili etkinlikler toplumda çevre bilincinin gelişmesi ve doğanın korunması adına olumlu katkı sağlamıştır. Ayrıca yayınlanan bazı haberlerde büyük şehirlerden memleketlerine dönüş yapan gençlerin çevre temizliği ve sokak hayvanlarının yaşamına katkı yaptıkları çalışmalar dile getirilmektedir. Genel bir ifadeyle daha yaşanabilir bir dünya için çevre bilincinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir doğa dostu teknolojilerin yaygınlaştırılması adına yapılan güzel çalışmaların artarak devam etmesi gerekmektedir.

2021 yılına ait olumsuz haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 590 kelime çıkarılmış ve 65 – 3 frekans sıklığı arasında 409 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.8’de 2021 yılına ait olumsuz haber kaynaklarında yer alan 409 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.8 2021 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 409 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Su	65	Ergene	4
Çevre	49	Deresi'nin	4
Atık	43	Tesisleri	4
Hava	36	Devletler	4
Plastik	31	Mültecileri	4
Avrupa	29	Göçü	4
Kâğıt	26	Uzmanlara	4
İklim	25	Çıkan	4
Dikkat	22	Geldi	4
Kirliliği	21	Yavaş	4
İstanbul	21	Akdeniz	4
Yer	21	Göçler	4
Atıkların	21	Maruz	4
Bin	20	Anlamına	4
Türkiye	19	Toplumsal	4
Önemli	19	İnsanların	4
Tıbbi	19	Sorun	4
Veri	18	Çalışma	4
Fazla	18	Arasında	4
Pandemi	18	Sorunlarının	4
Deniz	17	Akşam	4
Yüzde	17	Yasaların	4

Geri	14		Ağaç	4
Maske	14		Etkili	4
Eldiven	14		İnsanlar	4
Ton	14		Baskı	4
Büyük	12		Virüsün	4
Ölçüm	12		İyi	4
Tek	12		Atıkları	4
Ortaya	12		Azot	4
Covid-	12		Ürünleri	4
Türkiye'de	11		Metal	4
Kahraman	11		Yaygın	4
Milyon	11		Kentsel	4
Kirlilik	10		Biyolojik	4
Limit	10		Neredeyse	4
Temiz	10		Maddeleri	4
Dünya	10		Stratejisi	4
İfade	10		Korunması	4
İnsan	10		İşçileri	4
Yüksek	10		Atıklardan	4
Küresel	10		Un	4
İklim	10		Adana	4
Ülke	10		Denizlere	4
Kişisel	10		İnci	4
Kaynaklı	9		Unutulmamalı	4
Verilerin	9		Okyanus	4
Dsö	9		Nehri	4
Ağır	9		Açıklayan	3
Termik	9		Mühendisleri	3
Salgın	9		Odası	3
Endüstriyel	9		Yetersiz	3
Yaklaşık	9		Çekti	3
Değişikliği	9		Bilinen	3
Bilim	9		Müsilajla	3
Suyu	9		Olduğuna	3
Altı	9		Yaşanan	3
Kullanılan	9		Çmo	3
Birlikte	9		Ahmet	3
Koruyucu	9		Dursun	3
Genel	8		Bulundu	3
Çeken	8		Şehircilik	3
Yapılan	8		Kalitesi	3
Sağlığı	8		Artışa	3
Son	8		Partikül	3
Zaman	8		Alınan	3

Çorlu	8		Sağlıksız	3
Üniversitesi	8		Sayı	3
Yeni	8		Kirlilik	3
Kovid-	7		Kişinin	3
Ulusal	7		Vefat	3
Ölüm	7		Hastalığın	3
Sorunları	7		Hatta	3
Alımı	7		Sadece	3
Aşılmıştır	7		İstasyonda	3
Kirli	7		Eksi	3
Üzerindeki	7		Görölmüştür	3
Güvenli	7		Kömür	3
Şekilde	7		Yerin	3
Durumu	7		Kütahya	3
Karşı	7		İstasyonunda	3
Bugün	7		Sağlanmış	3
Yönelik	7		Yapılmamıştır	3
Yol	7		Politikaları	3
Atıklar	7		Karşıya	3
Atıklarla	7		Ekolojik	3
Meydana	7		Ortadan	3
Zorunda	7		İl	3
Tarafından	7		Edirne	3
Uzun	7		Bulgular	3
Gerektiğini	7		Sayısının	3
Tarım	7		Yaşayan	3
Kullanımlık	7		Eylem	3
İşçiliği	7		Tespit	3
Yapan	6		Yeterli	3
Söyledi	6		Ulaşan	3
Solunum	6		Önlemleri	3
Minimum	6		Süresince	3
Yılında	6		Çapında	3
Yıllık	6		Dünyada	3
Alan	6		Kendi	3
Sağlık	6		Etkisini	3
Özellikle	6		Deresi	3
Değerleri	6		Havaların	3
Gösteriyor	6		Önlem	3
Doğrudan	6		Yaşadığı	3
Çevreye	6		Arttı	3
Gelen	6		Dereler	3
Belirten	6		Geçen	3
Yoğun	6		Gelmişti	3

Yıl	6		Miktarında	3
Konuda	6		Sanayi	3
Haline	6		Eski	3
İnsanın	6		Sebep	3
Mevcut	6		Dünyanın	3
Geliyor	6		Hızlı	3
İnsanları	6		Göçlerin	3
Tehlike	6		Olgulara	3
Gözle	6		Aşamalı	3
Sorunu	6		Kısa	3
Çed	6		Uyum	3
Ülkeler	6		Göçünün	3
Suyun	6		Mümkün	3
Toplum	6		Görüyoruz	3
Tehdit	6		Kısmı	3
Kimyasallar	6		Sorunun	3
Yönetimi	6		Ciddi	3
Raporu	5		Söz	3
Marmara	5		Konusu	3
Denizi	5		Olmadığını	3
Artan	5		Yakın	3
Başkanı	5		Hedef	3
Raporda	5		Bulunan	3
Yolu	5		Konusunda	3
Sahip	5		Görünür	3
Santrallerin	5		Adım	3
Alımının	5		Çevresel	3
İstasyonlarda	5		Çözüm	3
Enerji	5		Boğaziçi	3
Günlük	5		Üyesi	3
Kapatılması	5		Örneği	3
Müsilaj	5		İlişkin	3
Küçük	5		Konuştuk	3
Kirletici	5		Madencilik	3
Döneminde	5		Faaliyetlerini	3
Faaliyetlerin	5		Düzenleyen	3
Göç	5		Raporunda	3
Transit	5		Sayıda	3
Doğa	5		Dışı	3
Sorunlar	5		Tüketicilerin	3
Uluslararası	5		Bütüncül	3
Arı	5		Miktarı	3
Gelişen	5		Metreküpten	3
Bağlı	5		Ayak	3

Farklı	5		Olumlu	3
Mülteci	5		Zarar	3
Bireysel	5		Riskini	3
Zamanda	5		Bulaşma	3
Tahmin	5		Etti	3
Çöp	5		Sıcak	3
Mücadele	5		Entegre	3
Kıyı	5		Erken	3
Kaynaklarına	5		Tatlı	3
Aritma	5		Kat	3
Plastikler	5		Suya	3
Yaşamını	5		Yüzey	3
Ürünlerin	5		Sularının	3
Salgından	5		Kimyasal	3
Dönüşüm	5		Baltık	3
Koşullarında	5		Verebilir	3
Kadıköy	5		Hakkındaki	3
Çalışıyorum	5		Besin	3
Maskeler	5		Etkilere	3
Eysel	5		Binlerce	3
Pandemide	4		Sıfır	3
İstasyon	4		Ölçüde	3
Kalitesinin	4		Yardımcı	3
Hastalıkları	4		Plastikten	3
Madde	4		Sokakları	3
Azalma	4		Toplayarak	3
Sorunlara	4		Temas	3
Açısından	4		Toplama	3
Sayısı	4		Maskemi	3
İstasyonun	4		Pandemiden	3
İstasyonların	4		Değinen	3
Bakıldığında	4		Konuştı	3
Yılı	4		Yürümek	3
Değerlerin	4		Para	3
Kişi	4		Lira	3
Salgını	4		Hafta	3
Bilimsel	4		Eldivenler	3
Pandeminin	4		Ekipman	3
Gün	4		Parçalanabilir	3
Santral	4		Malzeme	3
Bakımından	4		Eldivenlerin	3
Geçtiğimiz	4		Torbanın	3
Açık	4		Depolanan	3
Alt	4		Depolanması	3

Artış	4		Yönetimiyle	3
Yerel	4		Gerektiği	3
Ölçekli	4		Temizlik	3
Riski	4		Başlangıcından	3
Yönünde	4		Yüzyılın	3
Sorununu	4		Kumsallara	3
Simsiyah	4			

Şekil 6.8 İnternet ortamında haber kaynaklarında yer alan çevre ile ilgili 2021 yılına ait olumsuz haber konularına ilişkin kelime bulutu

Şekil 6.8’ de çevre sorunları başlığı altında derlenen 2021 yılına ait olumsuz haber metinlerinin kelime bulutu analizi yer almaktadır. Haberlerde Türkiye’de hava kirliliğinin arttığı belirtilmekte ve hava kirliliği kaynaklı ölümlerin COVID-19 nedeniyle yaşanan ölümleri geçtiği ifade edilmektedir. Özellikle termik santrallerin olduğu illerde ölüm oranlarının yüksekliğinden bahsedilmektedir. Hava kirliliği, solunum yolları hastalığı olan kişileri virüsten daha ciddi derecede etkilemektedir. Ayrıca, su kirliliğiyle ilgili yer alan haberler de önemlidir. Covid-19 pandemisi maske, plastik eldiven ve tek kullanımlık plastik ürünlerin kullanımını ciddi miktarda artırmıştır. Özellikle deniz ve okyanuslara bırakılan plastik atıklar tüm ekosisteme ve su altı yaşamına zarar vermektedir. Plastik uzmanları, plastik atık sorununu çözmek için biyolojik olarak parçalanabilir malzemelerin kullanılmasını önermektedir. Bununla birlikte atık yakma ve geri dönüşüm gibi daha çevre dostu yöntemlerin de öneminden bahsedilmektedir. Plastik atık sorununun çözümü için mutlaka halkın eğitilmesi, doğru atık yönetimi ve geri dönüşüm konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

6.5. 2022 Yılına Ait Olumlu ve Olumsuz Haber Analizleri

2022 yılına ait olumlu haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 697 kelime çıkarılmış ve 75 – 3 frekans sıklığı arasında 302 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.9’da 2022 yılına ait olumlu haber kaynaklarında yer alan 302 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.9 2022 yılı olumlu haber kaynaklarında yer alan 302 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Çevre	75	Projenin	4
Atık	26	Ülkelerin	4
Değişikliği	22	Montreal	4
Yüzde	21	Konferansta	4
İklim	20	Sahip	4
Türkiye	19	Aşırı	4
Depozito	17	Yeniden	4
Tarım	16	Katılımıyla	4
Olarak	15	Üzerindeki	4
Enerji	15	İnsan	4
Tüm	14	Birliği	4
Dünya	14	Yanı	4
Devam	13	Gerçekleşme	4
Temiz	13	Faaliyete	4
İlgili	12	Yeşilirmek	4
Alanlarının	12	Örnek	4
Milyar	11	Çalışmaların	4
Bin	11	İfadelerini	4
İklim	11	Kullandı	4
Yıl	11	Alanlarda	4
Su	11	Temizliği	4
Küresel	11	Zemzemiye	4
Biyolojik	11	Atıkların	4
Yılına	10	Okutulacak	4
Yeşil	10	Dersi	4
Temizlik	10	Öğretim	4
Eğitimi	10	Bütün	4
Az	9	Kapsamda	4
İçinde	9	Dışı	4
Sistemi	9	Değişikliğinin	4
Elektrik	9	İşlenecek	4
Ortaya	9	Uluslararası	4

Sinop	9		Okuryazarlığı	4
Özdoğru	9		Konuda	4
Çöp	9		Nehri'ni	4
Plastik	8		Çekmek	4
Yaklaşık	8		Haftası	4
Projesi	8		Özvar	4
Birlikte	8		Noktada	3
Özel	8		Makinesi	3
Tarafından	8		Uygulamaya	3
Kent	8		Ambalajı	3
Sosyal	8		İçecek	3
Birleşmiş	8		Ortadan	3
Milletler	8		Bilgi	3
Konusunda	8		Hedefleniyor	3
İade	7		Ambalajların	3
Yer	7		Depolama	3
Yönetim	7		Satış	3
Tesis	7		Tüketim	3
Çalışma	7		Yapılıyor	3
Önemli	7		Bakanlığın	3
Biyoçeşitlilik	7		Ankara	3
Doğanın	7		İlçesinde	3
Deniz	7		Yılı	3
Tarihi	7		Ülke	3
Yapılan	7		Kullanılan	3
Yönelik	7		Ulusal	3
Dikey	7		Sistemin	3
Doğa	7		Alanda	3
Sürdürülebilirlik	7		Yap-İşlet-Devret	3
Çoruh	7		Modeliyle	3
Koçan	7		İnşa	3
Yök	7		Şehir	3
Alan	6		Merkezine	3
Şehircilik	6		Kilometre	3
Fazla	6		Kurulan	3
Toplam	6		Başkanı	3
Altına	6		Aa	3
Avrupa	6		Muhabirine	3
Katı	6		Kalan	3
Kirliliği	6		Atıklar	3
Çevreye	6		Yıldır	3
Yeni	6		Kendi	3
Gelecek	6		Gübre	3
Hayata	6		Şekilde	3

Proje	6		Belirterek	3
Güneş	6		Başladı	3
Sürdürülebilir	6		Sorunları	3
Anlaşma	6		Gereken	3
Çeşitlilik	6		Kanada'nın	3
Kara	6		Kentinde	3
Büyükşehir	6		Kalkınma	3
Nehri	6		Temel	3
Kurum	6		Korunması	3
Medya	6		Yaşam	3
Üretim	6		Gıda	3
Dikkat	6		Sözleşmesi	3
Dersinin	6		Öngörüyor	3
Farkındalık	6		Oran	3
Müze	6		Mutabık	3
Amacıyla	6		Ülkeler	3
Oluşturmak	6		Aldı	3
Günü	6		Paris	3
Geri	5		Anlaşması	3
Çalışmalar	5		Orman	3
Sera	5		Bakanı	3
Milyon	5		Samsun	3
Gün	5		Yapımı	3
Sıfır	5		Kolektör	3
Yılında	5		Hattı	3
Eylül	5		Fiziki	3
Tesiste	5		İleri	3
Belediyesi	5		Tesisin	3
Diğer	5		Son	3
Söyledi	5		Bertaraf	3
Konuştı	5		Sağlayan	3
Arıtma	5		Sinop'ta	3
Tesis	5		Kültürü	3
Konferansı	5		Yüzüne	3
Anlamda	5		Belirten	3
Koruma	5		Verdi	3
Düzenlenen	5		Sinop'un	3
Taraflar	5		Geçen	3
Verilecek	5		Mamak	3
Çarşamba	5		Hareket	3
Büyük	5		Marulda	3
Nefes	5		Oranında	3
Öner	5		Kaydeden	3
Sinan	5		Dışında	3

Bilincini	5		Olması	3
İstiyoruz	5		Konteyner	3
Eğitim	5		Gönüllüsü	3
Araştırma	5		Balık	3
Derste	5		Ortaokul	3
Baksı	5		Doğaya	3
Şanlıurfa	5		Gönçekli	3
Adet	4		Ortaokullarda	3
Teşvik	4		Seçmeli	3
Cam	4		Müfredatı	3
Yıllık	4		Kararları	3
Bakanlığı	4		Yurt	3
Edecek	4		Sivil	3
Olacak	4		Toplandı	3
Ton	4		Öğrencilerin	3
Geçmesi	4		Konular	3
Geleneksel	4		Gazları	3
Binden	4		Afetler	3
Saat	4		Değişmesi	3
Genelinde	4		Türkiye'deki	3
Sağlanacak	4		Öğrenciler	3
Çevreci	4		Pandemi	3
Logosu	4		Tüketicilerin	3
Sonra	4		Koyuyor	3
Poşet	4		Bayraktar	3
Ülkede	4		Sanatla	3
Edilen	4		Yıkamak	3
Atıklardan	4		Gerçek	3
Günlük	4		Gündem	3
Önüne	4		Mesire	3
Belediye	4		Mecralarında	3

etkinliklerin de yer alacağı dersin içeriğini atık yönetimi, küresel ölçekte iklim değişikliği ve çevre eğitimi oluşturmaktadır. Dersin amacı öğrencilere çevre ile ilgili farkındalık kazandırmaktır. YÖK ise, daha çevreci, daha temiz, daha yeşil bir Türkiye hedefine dikkat çekmek ve bu konuda farkındalık oluşturmak amacıyla Türkiye Çevre Haftası ve Dünya Çevre Günü dolayısıyla yeşil bir logo kullanmıştır.

2022 yılına ait olumsuz haber analizi sonrasında bağlaçlar ve kelime sıklık frekansı 2 ve altı olan 577 kelime çıkarılmış ve 107 – 3 frekans sıklığı arasında 422 kelime analiz edilmiştir. Tablo 6.10’da 2022 yılına ait olumsuz haber kaynaklarında yer alan 422 farklı sözcük ve frekansları yer almaktadır.

Tablo 6.10 2022 yılı olumsuz haber kaynaklarında yer alan 422 farklı sözcük ve frekansları

SÖZCÜK	FREKANSI	SÖZCÜK	FREKANSI
Çevre	107	Bilişsel	4
Yüzde	57	Kullanılan	4
Türkiye	53	Riskini	4
Su	52	Nedeni	4
Hava	49	Zarar	4
Plastik	37	Verdi	4
Önemli	36	Risk	4
Geri	34	Araştırmaya	4
Atık	32	Sorunlarıyla	4
Kirliliği	29	Belirtileri	4
Orman	24	Zor	4
Dönüşüm	24	Yaşanan	4
Ortaya	23	Çöpler	4
Neden	22	Dere	4
Ton	22	Çöp	4
Olduğu	21	İnsanlarına	4
Büyük	21	Geç	4
Milyon	20	Yasalar	4
Şirketlerin	20	Yasaların	4
Yıl	18	Faaliyetler	4
Dünya	18	Artmasına	4
Balık	18	Devlet	4
Çıkan	17	Ülkeler	4
İklim	17	Tolunay	4
Birlikte	16	Yangının	4
Yeşil	16	Artıyor	4

İthal	16		Sıcak	4
Hastalıklar	15		Almak	4
Sorunları	14		Gerektiğini	4
Son	14		Konuşt	4
Devam	14		Şirketle	4
Atıklar	14		Bilgi	4
Dostu	14		Sektörün	4
Konusunda	13		Ürün	4
İnsan	13		Üretimi	4
Atıkların	13		Sektör	4
Ediyor	13		Kararı	4
Çevresel	12		Açısından	4
Dünyada	12		Üretimin	4
Arasında	12		Balıkçıları	4
Kirlilik	12		Balıkçılar	4
Kirliliğinin	12		Somonu	4
Akciğer	12		Unu	4
Kültür	12		Kaynaklarının	4
Üç	11		Olmasına	4
Yangınları	11		Boş	4
Alan	11		Zamanda	4
Gelen	10		Ülkelerin	4
Ciddi	10		Bulunan	4
Yol	10		Raporuna	4
Ekolojik	10		Türkiye'ye	4
Yeni	10		Hammadde	4
İçinde	10		Sıfır	4
Değişikliği	10		Zeytin	4
Günü	10		Köşk	4
Bilim	10		Raporu	3
Bozan	10		İnsanlarda	3
Sorunlarına	9		Hayvanlarda	3
Sebep	9		Bozukluğuna	3
Uzun	9		Birleşmiş	3
Deniz	9		Milletler	3
İlgili	9		Değişikliğinin	3
Yılında	9		Şiddetli	3
Olumsuz	9		Sağlığını	3
Nedenle	9		Avrupa'da	3
Kirliliğin	9		Bölgede	3
İstanbul	9		Gürültülü	3
Türkiye'de	9		Yanan	3
Dolar	9		Yangın	3
Önlem	9		Yerleşim	3
Sorunu	8		Sıcaklık	3
Nedeniyle	8		Tahmin	3

Erken	8		Gıda	3
Yaşam	8		Rapor	3
Zaman	8		Yolları	3
Ülkemizde	8		Hayati	3
Suyu	8		Düzenlenen	3
Etkileri	8		Ege	3
Hastalık	8		Ev	3
Sonucunda	8		Sivil	3
İnsanların	8		Kuraklık	3
Kalkınma	8		Yönde	3
Türkiye'nin	8		Artırır	3
Ölçüm	8		Sosyal	3
Bm	7		Doğayı	3
Artması	7		Eski	3
Sağlık	7		Yaşamı	3
Yangınlarının	7		Döneminde	3
Üniversitesi	7		Gözden	3
Üretim	7		Anne	3
Özellikle	7		Büyüme	3
Oldukça	7		Gelişme	3
Belirten	7		Yüksektir	3
Dünyanın	7		Süre	3
Krizi	7		Vücuda	3
Sorun	7		Yetersiz	3
Sürdürülebilir	7		Bunama	3
İşaret	7		Arasındaki	3
Dikkat	7		Üzerindeki	3
Dolarlık	7		Etkiler	3
Kaynağından	7		Artmasıyla	3
Gürültü	6		Hastalıkları	3
Sağlığı	6		Çalışmaya	3
Sonucu	6		Kötü	3
Doğal	6		Faktörler	3
Raporda	6		Sorunların	3
Araştırma	6		Bilinmektedir	3
Avrupa	6		Kişilerin	3
Kişi	6		Sayısı	3
Yılda	6		Sorunlar	3
Gerektiği	6		Duyarsız	3
Çocuklar	6		Attığı	3
Tarafından	6		Vatandaşlar	3
Gün	6		Sebebiyle	3
Çözüm	6		Çöplerin	3
Edilmesi	6		Atıkları	3
Başkanı	6		Atıklarla	3
Konu	6		Yapıyor	3

Bizim	6		Krizine	3
Çocuk	6		Çevrenin	3
Düşük	6		Korunmasına	3
Kirli	6		Farkındalık	3
Farklı	6		Dünyadaki	3
İnşaat	6		Uyumlu	3
Krizinin	6		Beraber	3
Doğaya	6		Felaketi	3
Sorunlarının	6		Gerekli	3
Temiz	6		Olmayan	3
Yıllarda	6		Yıllar	3
İlişkin	6		Hareket	3
İfade	6		Sorunun	3
Merkezi	6		Kalma	3
Artış	6		Çözumsuz	3
Faaliyet	6		Getiren	3
Düşünüyor	6		Faaliyetlerin	3
Oranı	6		Tüketicilerin	3
Az	6		Çeken	3
Sırada	6		Çevreye	3
Milyar	6		Değişikliğiyle	3
İhracat	6		Üyesi	3
Muğla	6		Geniş	3
Derneği	6		Kriziyle	3
Ürünleri	6		Sıklığı	3
Elde	6		Aşırı	3
Türk	6		Faktör	3
Kaynaklarını	6		Müdürü	3
Rapora	5		Edinme	3
Desibel	5		Başlıklı	3
Yüksek	5		Paris	3
Kalp	5		Anlaşması	3
Yangınların	5		Takip	3
Ülke	5		Artışı	3
Binlerce	5		Şirketlere	3
Karasal	5		Ekonomik	3
Tehlike	5		Çalışan	3
Tehlikesi	5		Şirketleri	3
Önlemler	5		Teşvik	3
Önümüzdeki	5		Kamu	3
Zorunlu	5		Faaliyetleri	3
Kaynaklarına	5		Ziyaret	3
Suyun	5		Ettik	3
Solunum	5		Kaynaklı	3
Sonra	5		Yoluyla	3
Küçük	5		Yetiştiricilik	3

Hastalıkların	5		Denizlerde	3
Yakın	5		Tona	3
Görölmektedir	5		Miktar	3
İnsanları	5		Karşımıza	3
Tehdit	5		İkinci	3
Atılan	5		Belediyeler	3
Yıllardır	5		Aktardığına	3
Sahip	5		İskele	3
Mömkün	5		Balıkçı	3
Uzmanlar	5		Vahşi	3
Uygulama	5		Değerli	3
Mevcut	5		Ülkesi	3
Yeterli	5		Para	3
Enerji	5		Kirletiyor	3
Yatırım	5		Plastiğın	3
İhsan	5		Miktarının	3
Balığı	5		Tarımsal	3
Yem	5		Evlerde	3
Hasat	5		İsraf	3
Tatlı	5		Ulus	3
Kalitesi	5		Konferansı	3
Dsö	5		Rio	3
Verilerin	5		Ölüm	3
İthalatı	5		Ülkelerinin	3
Plastikler	5		Katı	3
Fenoloji	4		Maruz	3
Çevreden	4		Kirletici	3
Oranının	4		Havadaki	3
Artan	4		Derece	3
Biyoçeşitlilik	4		Ulusal	3
Ses	4		Kâr	3
Kullanımının	4		Gelişiminde	3
Küresel	4		Avrupa'nın	3
Uluslararası	4		Çin	3
Isınma	4		Plastikten	3
Canlı	4		Ucuz	3
Zirvesi	4		Mustafa	3
Kısa	4		Türkiye'deki	3
Toplum	4		Cam	3
Hızla	4		İthal	3
Yolu	4		İskartaya	3
İyi	4		Yasak	3
Temel	4		Açıklamayan	3
Kanser	4		Vizyonu	3
Etkilenim	4		Mikroplastik	3
Kanserojen	4		Sezonunun	3

endişe verici boyutlara gelirken, Türkiye'nin çevre sorunlarıyla başa çıkması daha da önemli hale geliyor. Ancak Türkiye'de geri dönüşüm oranları hala çok düşük düzeylerde. Türkiye'nin sıfır atık vizyonuna ulaşması için daha etkili politikalar ve uygulamalar geliştirmesi, şeffaflık/denetim mekanizmalarının iyileştirilmesi, atık ithalatının azaltılması, yerel geri dönüşüm altyapısının güçlendirilmesi gerekmektedir.

Dünyada hızlı endüstrileşme, kentleşme çabaları ve nüfus artışı, özellikle çevresel sorunların ortaya çıkmasında belirleyici faktörler arasında yer almaktadır. Bu süreçlerin sonucunda, kirlilik artışı, orman alanlarının azalması, doğal habitatların yok olması ve su kaynaklarının tahrip edilmesi gibi çevresel zorluklar giderek artmaktadır. Bu çevresel sorunların önlenmesi ve çözülmesi için toplumun bilinçlendirilmesi hayati öneme sahiptir.

Günümüzde çevre ve çevre sorunları, toplumların tüm kesimlerinde ortak bir mesele haline gelmiş olup, asit yağmurları, iklim değişikliği, kirlilik, çölleşme, erozyon ve sel gibi çevresel felaketlere karşı birlikte hareket etme bilinci artmıştır. Bu bağlamda, çevre sorunlarının ciddiyeti ve çözüm yolları konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve bilinçlendirme görevi medyaya düşmektedir.

Santra (2006), çevreyi, insan ve diğer organizmaların yaşadığı tüm dış fiziksel ve biyolojik sistemlerin bütünü olarak tanımlar. İnsanlar, hayatta kalmak için çevreyi kullanmalıdırlar çünkü onlar da çevrenin bir parçasıdır. Çevre; gıda, hava, su, petrol, mineraller gibi kaynaklar, seyahat ve iletişim aracı, barınak ve diğer sosyo-ekonomik ve fiziksel etkinliklerin gerçekleştiği bir ortamdır (Otiend, 1991).

Çevre duyarlılığının ve etkilerinin hızla ve büyük ölçekte artması, son yıllarda medya ve çevre arasındaki ilişkiyi anlama ihtiyacını daha acil hale getirmiştir. Birçok analist, medyanın etkileme ve şekillendirme gücüne sahip olduğunu belirterek, haber medyasına büyük bir etki atfetmektedir. Bu karmaşık dönemde medya, çevre hakkındaki popüler görüşleri şekillendirmede önemli bir rol oynamıştır (Cohen, 1994).

Sosyal medyanın tarih boyunca gelişimi, çeşitli İnternet tabanlı uygulamaların ortaya çıkmasına dayanmaktadır. Bu süreçte, özellikle web teknolojilerindeki ilerlemeler sosyal medyanın gelişimini tetiklemiştir Çemrek vd. (2014). Dünya çapında cep telefonu kullananların sayısı 2023 yılı itibariyle yaklaşık 5,44 milyar (%68), İnternet kullanıcısı 5,16 milyar (%64,4), sosyal medya platformlarını 4,76 milyar (%59,4) insanın kullandığı tespit edilmiştir. Rapor, Türkiye'de de sosyal medyanın yaygın bir şekilde benimsendiğini göstermekte olup, toplam nüfusun yaklaşık %67,5 (53 milyon) sosyal medya kullanıcısı

olduğunu bildirmektedir. Ayrıca 2023 yılı itibariyle İnternet kullanım oranını %83,4 oranına getirerek, dünya sıralamasına 37. sırada bulunmaktadır (Anonim 2024 b).

Günümüzde, medya platformlarındaki ilerlemelere rağmen, birçok insan hala yerel kültürlerine daha yakın olan ve genellikle medyadan daha etkileşimli ve katılımcı olan geleneksel medyaya daha fazla ilgi göstermektedir. Farklı ülkelerdeki çocuklara, topluluklara ve belirli büyük hedef kitlelere çevresel mesajlar iletmek için geleneksel medyanın çeşitli formatları kullanılmakta veya uyarlanmaktadır. Medya, bir kamusal iletişim aracı olarak kabul edilir ve kültürel bir forum olarak işlev görerek toplumsal değerlerimizi anlama sürecimizi şekillendirir. İnsanların tutumlarını etkileyebilir ve insanları ikna etme ve fikirlerini şekillendirme etkisine sahiptir.

Bu bağlamda, dünyada ve ülkemizde çevresel kamuoyu oluşturmayı amaçlayan çevreci kurumlar ve sivil toplum örgütlerinin, etkinliklerini yaygınlaştırmada ve toplumda çevre koruma bilinci uyandırmada, kitle iletişim araçlarını etkin olarak kullandıkları görülmektedir (Özdemir ve Talay, 2001). Günümüzde küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi çevresel sorunların medyada daha fazla yer almasıyla birlikte çevre eğitimi önem kazanmıştır. Çevre eğitimi, çevresel farkındalık oluşturmanın önemli bir unsuru olarak kabul edilir. İnsanların çevresel kaynakları kullanımına yönelik tutumları eğitim yoluyla değiştirilebilir ve bu şekilde çevre koruma çabalarına destek sağlanabilir.

Kitle iletişim araçları, toplumu eğitmenin temel aracı olarak kabul edilir. Bu araçlar, halkın eğitimine en ekonomik ve hızlı şekilde ulaşmayı sağlar. Kitle iletişim araçları vasıtasıyla etki ve motivasyon sağlama süreci oldukça hızlıdır. Okullarda, eğitici medyayı ve yöntemlerini etkili bir şekilde kullanılarak öğretim sürecini desteklemelidir (Saikia, 2017).

7. ARAŞTIRMA SINIRLILIKLARI

Araştırma Sinop Üniversitesi İnternet ağının erişiminin izin verdiği haber kaynakları taranarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın üniversite İnternet ağından erişilebilen haberler üzerinden yapılması araştırmanın sınırını oluşturmaktadır.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kelime bulutu analizi farklı konularda yapılan kütüphane, e-kütüphane, dergi, kitap ve online tarama kaynaklarından elde edilen sonuçların derlenmesi ve konu kapsamında vurgulanan kelimelerin değerlendirilmesine olanak sağlayan kullanışlı bir programdır.

Bu araştırmada, araştırma sınırlılığı içinde 2018 - 2022 yılları içerisinde ulusal basında yer alan çevre sorunları hakkındaki olumlu ve olumsuz haberler irdelenmiştir. Haberlerin aranmasında haber news.google.com “Google Haberler” sitesi kullanılmış ve “*çevre sorunu*”; “*çevre*”; “*çevre problemleri*”; “*çevre haberleri*”; “*çevre kirliliği*”; “*pandemi ve çevre*”; *pandemi ve çevre kirliliği*”; “*pandemi ve atıklar*” şeklinde yazılarak tarama yapılmıştır. Araştırma sınırlılığında çıkan 120 haber içeriği taranarak sene bazında olumlu ve olumsuz başlıkları altında derlenmiş ve bu konudaki kelime bulutları oluşturulmuştur. Olumsuz haberlerde en çok tekrar edilen kelimeler “su, hava, plastik, kirlilik, orman, maske, eldiven” iken; olumlu haberlerde “atık, çevre, dönüşüm, elektrik, iklim, tarım, depozito” kelimeleri öne çıkmaktadır. Araştırmanın temel tarama kelimeleri göz önünde tutulduğunda kelime bulut analizi ile anlamlı sonuçların ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Pek çok araştırmacının da vurguladığı gibi ulusal anlamda çevre sorunlarımızın başında; su kirliliği, hava kirliliği ve plastik atıkları gelmektedir. Olumsuz haber kaynaklarından derlenen kelimelerin kelime bulutu analizi sonuçları göz önünde tutulduğunda; ulusal haberlerde bu konu başlıklarının vurgulandığı açıktır. Benzer şekilde ülkemizde çevre sorunlarının önüne geçmede atıkların değerlendirilmesi, depozitolu ürünlerin kullanımı, değişen iklim koşulları ve tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması tartışılan en önemli konulardandır. Olumlu haber kaynaklarından derlenen kelimelerin kelime bulutu analizi sonuçları göz önünde tutulduğunda; ulusal haberlerde bu konu başlıkları yer almaktadır.

2018 – 2022 yılları arasında yayınlanan olumlu haberler, çevre ile ilgili umut verici gelişmeleri gözler önüne sermektedir. Özellikle okullarda çevre bilincini artırmak ve sürdürülebilirlik konusunda farkındalık kazandırmak için geri dönüşümle ilgili üretilen projeler övgüyü hak etmektedir. Eskişehir'deki bir lisede ve Van'da gerçekleştirilen proje ile çevre dostu uygulamalar teşvik edilmekte, çevre kirliliğinin azaltılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması desteklenmektedir.

Bu projeler, çevre dostu uygulamaları teşvik etmekte, atık yönetimi ve geri dönüşüm konularında farkındalık oluşturmaya amaçlamaktadır. Çevre kirliliğinin azaltılması ve doğal kaynakların korunması adına gerçekleştirilen bu tür projelerin yaygınlaşması, gelecek nesillere daha sürdürülebilir bir dünya bırakılması için atılan önemi adımlardır.

Medyanın toplumu harekete geçirme konusundaki katkısı inkâr edilemez bir gerçektir. Çevreyle ilgili yayınlanan olumlu haberler, toplumun çevreye karşı hassasiyetini ve insanların çevreyi koruma çabalarını arttırmaktadır. Ancak, bu haberlerin sayısının daha da artırılması ve çevre sorunlarının çözümüne yönelik daha detaylı çalışmaların yapılması adına medyanın ve toplumun çabalarının devam etmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 2018 - 2022 yılları arasında yayınlanan olumsuz haberler çevre sorunlarının ciddiyetini vurgulamaktadır. Özellikle, hava kirliliği konusundaki endişeler uluslararası düzeyde tartışılmakta ve çözüm için uluslararası iş birliği gerekliliği vurgulanmaktadır. Ülkemizde hava kirliliğinin önemli sebeplerden birisi kömüre dayalı termik santrallerinin varlığıdır. Termik santrallerin meydana getirdiği zararlı emisyonlar ciddi hava kirliliği oluşturmaktadır. Ülkemizde yaşanan orman yangınları gibi olaylar da ekosistemlere ve canlılara ciddi zararlar vermektedir. Bu durum sağlık, ekonomi ve çevre için önemli sorunlar teşkil etmektedir. Bu tür olayların önlenmesi için toplumun daha duyarlı olması ve çevre koruma önlemlerinin çok dikkatli yönetilmesi gerekmektedir.

2020 yılında yaşanan pandemi süreci, çevre üzerinde de etkilerini göstermiştir. Bu süreçte uygulanan kısıtlamalar, insanların daha bilinçli davranışlar sergilemesi ve endüstriyel faaliyetlerde görülen azalma hava kalitesinin iyileşmesine yol açmıştır. Pandemi sürecinde çevre bilincinin arttığı ve insanların çevre konularına daha duyarlı hale geldiği gözlemlenmiştir. Ancak pandemi ile birlikte atık yönetimi, çevremiz için önemli bir sorun haline gelmiştir. Tek kullanımlık plastik ürünlerin ve tıbbi atıkların en doğru şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Ülkemizde geri dönüşüm oranlarının düşüklüğü ve geri dönüşüm konusundaki alt yapı yetersizliği geleceğimiz için endişe vericidir.

Çevre ile olan ilişkilerin düzeltilmesi için, medya aracılığıyla yerel ve uluslararası uzmanların bilgi ve deneyimlerinin paylaşılması yoluyla halkın çevre konularına duyarlılığının artırılmasına yönelik çalışmalar önemlidir. Günümüzde, çevresel sorunların küresel boyutta ele alınmasıyla, artan nüfusla birlikte küresel kaynakların

yetersizliği ve bozulması üzerinde durularak, medya kaynakları aracılığıyla insanların farkındalıkları artırılmıştır.

Bu alışma, çevreyle ilgili olumlu gelişmelerin yanı sıra karşılaşılan zorlukları ve çözüm önerilerini içermektedir. evre sorunlarıyla mücadelede yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve bireyler arasında iř birliğinin sağlanması önemlidir. evre bilincinin artırılması ve sürdürülebilir bir gelecek için daha etkili politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Geri dönüşüm altyapısının güçlendirilmesi ve atık yönetiminin en iyi şekilde uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, temiz enerji kaynaklarının kullanımı teşvik edilmeli ve evre dostu teknolojilerin geliştirilmesine katkı sağlanmalıdır. Ancak bu şekilde, evre sorunlarıyla başa çıkabilir ve daha sürdürülebilir bir gelecek inşa edebiliriz.

KAYNAKLAR

- Ağacan, İ. (2014). Çevre Kirliliği Sorunları İle Mücadelelerde Türkiye’de Uygulanan Çevre Vergileri Ve Çevre Vergisi Bilinci. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Akın, G. (2007). Küresel çevre sorunları, *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 31 No:1: 43-54
- Anonim (2022). https://tr.wikipedia.org/wiki/Etiket_bulut (Erişim tarihi: 25.11.2022).
- Anonim (2023). <https://www.mfa.gov.tr/kyoto-protokolu.tr.mfa> (Erişim tarihi: 11.01.2023).
- Anonim (2024 a). <https://ourworldindata.org/12-key-metrics> (Erişim tarihi: 11.01.2024).
- Anonim (2024 b). <https://www.clicksus.com/we-are-social-2023-global-ve-turkiye-raporu#:~:text=%64,4%20y%C3%BCzdeli%C4%9Fi%20ile%20birlikte%202022,%2531%C3%BCk%20b%C3%BCy%C3%BCme%20mevcuttur> (Erişim tarihi: 11.05.2024).
- Arıkan, Y. (2006). Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Kyoto Protokolü: Metinler ve Temel Bilgiler. Erişim Tarihi: 17.07.2009, <http://www.ttg.gov.tr/UserFiles/File/REC.pdf>.
- Böhringer, C. (2003). The Kyoto protocol: a review and perspectives. *Oxford Review of Economic Policy*, 19(3), 451-466. <https://doi.org/10.1093/oxrep/19.3.451>
- Choudhury, M., Goswami, S., Maity, S., and Chakravorty, A. (2021). The word cloud analysis to evaluate the impact of covid-19 on environmental professionals and environmental degree holders: A pan india survey. *Bangladesh Journal of Medical Science*, 20(2), 414-419.
- Cohen, H. (1994). The press and foreign policy. Princeton: Princeton University Press.
- Cone, J. D., and Hayes, S. C. (1980). *Environmental problems/behavioral solutions*. Cambridge University Press.
- Çemrek, F., Baykuş, H., Özaydın, Ö. (2014). Sosyal medya kullanım ve davranışlarının kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında incelenmesi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Örneği. *Alphanumeric Journal*, 2(2), 61-76.
- Davran, M. K. (2007). Türkiye’de Kalkınma Sürecinde Kırsal Çevre Sorunları ve Toplumsal Bilinç Düzeyi. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 36- 52 .
- de Jonge, V. N., Elliott, M., and Orive, E. (2002). Causes, historical development, effects and future challenges of a common environmental problem: eutrophication. In *Nutrients and Eutrophication in Estuaries and Coastal Waters: Proceedings of the 31st Symposium of the Estuarine and Coastal Sciences Association (ECSA), held in Bilbao, Spain, 3–7 July 2000* (pp. 1-19). Springer Netherlands.
- Demirbas, M. F., Bozbas, K., and Balat, M. (2004). Carbon dioxide emission trends and environmental problems in Turkey. *Energy Exploration & Exploitation*, 22(5), 355-365. <https://doi.org/10.1260/0144598043026464>
- DePaolo, C. A. and Wilkinson, K. (2014). Get your head into the clouds: Using word clouds for analyzing qualitative assessment data, *Tech Trends*, 58(3): 38-44. <https://doi.org/10.1007/s11528-014-0750-9>

- Dunlap, R. E., Gallup Jr, G. H., & Gallup, A. M. (1993). Of global concern: Results of the health of the planet survey. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 35(9), 7-39. <https://doi.org/10.1080/00139157.1993.9929122>
- Earth Org (2024). <https://earth.org/the-biggest-environmental-problems-of-our-lifetime/> (Erişim tarihi: 17.04.2024).
- Ertürk, H. (1994). *Çevre Bilimlerine Giriş*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Güçlen Vakfı Yay.,
- Frank, D. J., Hironaka, A., and Schoter, E. (2000). The nation-state and the natural environment over the twentieth century. *American Sociological Review*, 65(1), 96-116. <https://doi.org/10.1177/00031224000650010>
- Fronza, I., Janes, A., Sillitti, A., Succi, G., and Trebeschi, S. (2013). Cooperation wordle using pre-attentive processing techniques. In 2013 6th International Workshop on Cooperative and Human Aspects of Software Engineering (CHASE) (pp. 57-64). IEEE.
- Gökçe, N., Kaya, E., Aktay, S. ve Özden, M., 2007. İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumları. *İlköğretim Online*, 6(3), 452-468.
- Gülgün, B., Onder, S., Aktas, E., and Unal-Ankaya, F. (2008). Responses of university students related to environmental problems: a case study of Ege University (Izmir-Turkey). *J. Int. Environmental Application & Science*, 3(4), 234-246.
- Kayaer, M. (2013). Çevre ve etik yaklaşımlar. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 63-76.
- Kaygusuz, K. (2009). Energy and environmental issues relating to greenhouse gas emissions for sustainable development in Turkey. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 13(1), 253-270. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2007.07.009>
- Kaypak, Ş. (2013). Çevre sorunlarının çözümünde küresel çevre politikaları. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 17-34.
- Keleş, R., ve Hamamcı, C. (1993), Çevrebilim. Ankara: İmge Yayınları.
- Keser, Ö. (2010). Energy, environment, and education relationship, in developing countries' policies: A case study for Turkey. *Energy Sources*, 25(2), 123-133. <https://doi.org/10.1080/00908310390142181>
- Kimber, R., and Richardson, J. J. (1974). Pressure groups in Britain: a reader.
- Kulevicz, R. A., Porfirio, G. E. D. O., de Oliveira, O. S., Zavala Zavala, A. A., Silva, B. A. D., and Constantino, M. (2020). Influence of sustainability reports on social and environmental issues: bibliometric analysis and the word cloud approach. *Environmental Reviews*, 28(4), 380-386. <https://doi.org/10.1139/er-2019-0075>
- Kulińska, E., and Dendera-Gruszka, M. (2019). Green cities-problems and solutions in Turkey. *Transportation Research Procedia*, 39, 242-251. <https://doi.org/10.1016/j.trpro.2019.06.026>
- Lowe, P., and Morrison, D. (1984). Bad news or good news: Environmental politics and the mass media. *The Sociological Review*, 32(1), 75-90. <https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.1984.tb0078>
- Major, A. M., and Atwood, L. E. (2004). Environmental risks in the news: Issues, sources, problems, and values. *Public Understanding of Science*, 13(3), 295-308. <https://doi.org/10.1177/09636625040445>
- McNaught, C., and Lam, P. (2010). Using Wordle as a supplementary research tool. *The Qualitative Report*, 15(3), 630-643.

- Otiend, J.E. (1991). An introduction to environmental education. Nairobi: Nairobi University Press.
- Özdemir, M. ve Talay, S. (2001). Çevre Koruma Bilinci Uyandırma ve Kamuoyu Oluşturmada Kitle İletişim Araçlarının Kullanımı. *SAU Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 13-16.
- Resmi Gazete (1983). 5909 sayılı çevre kanunu. file:///D:/SEM%C4%B0NER/pdf%20kaynak/%C3%A7evre%20ve%20kelime%20bulutu/cevrekanunu.pdf (Erişim tarihi: 23.12.2022).
- Saikia, R. (2017). Role of mass media in creating environmental awareness. *National Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 2(1), 1-4.
- Santra, S. (2006). Environmental Science. Kolkata: New central book agency.
- Sun, Y., Ji, M., Jin, F., and Wang, H. (2021). Public responses to air pollution in Shandong Province using the online complaint data. *ISPRS International Journal of Geo-Information*, 10(3), 126. <https://doi.org/10.3390/ijgi10030126>
- Sun, Z., and Zhu, D. (2019). Exposure to outdoor air pollution and its human health outcomes: A scoping review. *PloS One*, 14(5), e0216550. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0216550>
- Viegas, F. B., Wattenberg, M., & Feinberg, J. (2009). Participatory visualization with wordle. *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics*, 15(6), 1137-1144.
- Vrain, E., and Lovett, A. (2020). Using word clouds to present farmers' perceptions of advisory services on pollution mitigation measures. *Journal of Environmental Planning and Management*, 63(6), 1132-1149. <https://doi.org/10.1080/09640568.2019.1638232>
- Williams, W., Parkes, E. L., and Davies, P. (2013). Wordle: A method for analysing MBA student induction experience. *The International Journal of Management Education*, 11(1), 44-53. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2012.10.002>
- World Health Organization. Ambient Air Pollution(2016). A global assessment of exposure and burden of disease. World Health Organisation. 1–131 (Available at doi:9789241511353)
- Yiğit, B., Bayraktar, M. (2006). Okul-Çevre İlişkileri. Ankara: Pegema Yayıncılık,

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Fatma Nur YILMAZ

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Sinop Anadolu Öğretmen Lisesi, 1996-2000

Lisans : Bursa Uludağ Üniversitesi İşletme, 2000-2004

Mesleki Deneyim

İş Yeri : Sabah Gazetesi-Merkez Dağıtım Pazarlama San.Tic.Ltd.Şti
2004-2008

İş Yeri : Ayancık Devlet Hastanesi, 2009-2011

İş Yeri : Sinop Üniversitesi, 2011 - (Halen Çalışıyor)